

Znanost in mladi: sredstev ni

Primorski dnevnik

Jutrišnja goriška konferanca tudi protest

DUŠAN UDÖVIĆ

Že dolgo objavljamo v dnevniku zapise in članke o hudi finančni krizi (začenši z našo), v katero se vse bolj pogrežajo ustanove Slovencev v Italiji. Tako se zgodi, da se kdaj pa kdaj tudi vprašamo, ali s tem še dodatno ne prispevamo k širjenju depresivnega vzdružja, ki se mu je težko izogniti. Vendar so podatki iz dneva in bolj zaskrbljujoči in ne dopuščajo slepomišenja. Praktično skoraj ni ustanove, kjer osebje ne bi bilo po več mesecih brez osebnih dohodkov, delovanje drsi v paralizo, prihodnost je uganka.

Da se razumemo, govorimo o slovenskih ustanovah, kot so mediji, Stalno slovensko gledališče, glasbene šole, Narodna in študijska knjižnica, kulturni ter dijaški domovi in druge ustanove, ki slonijo na profesionalnem delu in predstavljajo za našo skupnost tisto ogrodje, brez katerega bi bili le še folklora. Potrebni je bilo veliko let in naporov, da je vse to nastalo in zraslo, govorimo o novi nujnosti posodabljanja in razvoja. A danes se vse postavlja pod velik vprašaj.

Zaradi vsega tega se na goriško dejelno konferenco o zaščiti naše skupnosti odpravljamo z občutki nelagodja. Vtis je, da dejelna uprava ni naredila vsega, kar bi morala, da se ta nemogoč položaj uredi. Seveda so dobrodoše tudi konference, a tu gre predvsem za alarmantno stanje, ki terja konkretno odločitev. Brez teh ostajajo principi o zaščiti navadeni lari-fari. Zato naj se nihče ne čudi, če se ob priliki jutrišnje goriške konference napovedujejo tudi protesti.

SLOVENIJA - Danilo Türk, Milan Zver in Borut Pahor danes uradno začenjajo volilno kampanjo

Predsedniška tekma na startu

TRST - Ob regati prvi festival Prosecco DOC

»Peneča« Barcolana

Na zasedanju o težavah kraškega vinogradništva - Vasilij Žbogar in Esimit Europa 2

Medtem se jadralci pripravljajo na nedeljsko regato. Med njimi je tudi Vasilij Žbogar, član posadke favorizirane jadrnice Esimit Europa 2

Na 10. in 11. strani

ANVGD IN SKGZ Dialog manjšin, znaki optimizma so upravičeni

GORICA - Sinoč je potekalo srečanje z naslovom »Slovenska manjšina v Italiji in italijanska manjšina v Sloveniji: možnosti dialoga in premagovanje medsebojnih nacionalizmov 20. stoletja«, ki sta ga priredila ANVGD in SKGZ. Izstopala je ocena, da smo po državnih nacionalizmih različnih vrst sredi brvi, ki nas lahko pelje v drugačno dojemljivo bivanja, ker pa ni še domišljenih novih obrazcev, ostajamo v vmesnem prostoru. Znaki optimizma so upravičeni. Poročilo bomo objavili jutri.

PETEK, 12. OKTOBRA 2012

št. 241 (20.564) leta LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 včas Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

OVREDNOTIMO VAŠE ZLATO
Odkupujemo zlato in srebro
Prodajamo investicijsko zlato

2 AGENCIJI V TRSTU:
AG.1 Ulica Giulia, 25/A
AG.2 Ulica Dell'Istria, 17

ST18K
STUDIO 18 KARATI
www.studio18karati.net

MATTEO MARCHIOLUNET
SANIVET MULTISERVICE
TRST - UL. T. Luciani 4
TEL. 380 3787140

- DRUŽBENO-ZDRAVSTVENE STORITVE 24 ur na dan •
- BOLNIČARSKA OSKRBA •
- ZDRAVSTVENA OSKRBA •
- OSKRBA OSTARELIH •
- OSKRBA NA DOMU •
- PREVOZNA STORITEV v Italiji in tujini za zdravniške preglede, sprejeme v bolnišnico in izhode iz bolnišnice •
- MASAŽA •

Član

Pomladanska parada

Tel. 0481 531445, e-mail: kcl.bratuz@libero.it

ROBERT STOLZ
Opereta v dveh dejanjih
Režija Jože Hrovat
Dirigent Hilarij Lavrenčič

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

PREMIERA

danes, 12. oktobra 2012, ob 20.30

PONOVITVE

sobota, 13. oktobra 2012, ob 20.30

četrtek, 18. oktobra 2012, ob 20.30

nedelja, 21. oktobra 2012, ob 16.30

SLOVENIJA - Z današnjim dnem uradno odprtje volilne kampanje

Türk, Zver in Pahor začenjajo tekmo za predsednika države

LJUBLJANA - Danes bo stekla uradna kampanja pred volitvami predsednika republike. Dan pred začetkom kampanje je vložena tudi kandidatura tretjega izmed najvidnejših kandidatov Boruta Pahorja.

Danilo Türk je napovedal, da bo v kampanjo vstopil pod sloganom Za skupno dobro, slogan Milana Zvera pa bo Predsednik, ki vidi dlje. Potem ko sta aktualni predsednik Danilo Türk in evropski poslanec Milan Zver kandidaturi že vložila, so to včeraj storili še v volilnem štabu Boruta Pahorja. Pahor je kandidat stranke SD, kandidaturo pa so podprli tudi s 4453 podpisami volilnih upravičencev, je ob vložitvi kandidature povedala vodja Pahorjevega štaba Nataša Kovač.

Ob vložitvi kandidature na Državni volilni komisiji Pahorja sicer ni bilo. Po besedah Kovačeve se so tako odločili, ker ima Pahor zaradi drugačnih okoliščin drugačno vrsto kampanje, kot je bila običajna do sedaj. Pahor se je tako včeraj v okviru projekta Skupaj - spodbujajmo drug drugačno odpravil na teren v Nuklearno elektrarno Krško. Tam je tudi sam pojšnil, zakaj se ni udeležil vložitve kandidature. Kot je dejal, ni želel, da bi nek precej tehničen akt preprečil nekaj, kar počne vsak dan.

Gleda financiranja kampanje je Kovačeva povedala, da je vodilo porabiti minimalno količino finančnih sredstev in letoliko, kot jih bodo uspeli zbrati z donacijami. »Zato smo že pred časom naslovili na večje število gospodarskih organizacij in poslovnih subjektov v Sloveniji prošnjo za pomoč pri kampanji, nekateri so se že odzvali, nekateri pa, predvidevamo, da se še bodo,« je dejala.

Zaenkrat po njenih besedah ne predvidevajo uporabe televizijskih oglaševal, ali veleplakatov, razen tistih, ki bodo brezplačno na voljo v posameznih občinah. Dodala je, da bo vse odvisno od sredstev, ki jih bodo zbrali, ter povedala, da stranka finančnih sredstev ne bo prispevala, saj ima že sama težave s financiranjem.

Ob uradnem začetku kampanje pred predsedniškimi volitvami z aktivnim nagovaranjem volivev začenja tudi aktualni predsednik republike Danilo Türk, ki v tekmo za drugi mandat vstopa s sloganom Za skupno dobro. Pri tem je na novinarski konferenci kot temelje prizadevanj za skupno dobro med drugim navedel človekove pravice za vse, pravičnost in solidarnost, dialog, ter podporo ustvarjalnosti in podjetnosti.

Namestnik vodje Türkove volilne pišarne Igor Pribac je napovedal, da bo kampanja vsebinska in bo temeljila na programu, ki daje poudarek na vlogi predsednika pri stabilizaciji političnih razmer in spodbujanju dialoga. Kot pravi, v kampanji ne bodo napadalni in se ne bodo posluževali »neprimernih nizkih udarcev«.

Gleda kritik, ki letijo na Türk-a s strani nekaterih protikandidatov, pa predsednik pravi, da se je v času opravljanja funkcije navadil, da mu mectajo polena pod noge in da dobiva mnogo nepravičnih in nekulturnih kritik. Pri tem je opozoril, da se mu tudi precej kritiki očita, da ne podpira vladnih reform. Kot pravi, je to daleč od resnice, saj je odločen podpornik pokojninske reforme in reforme trga dela. Ob tem je Türk pohvalil pristop ministra za delo Andreja Vizjaka pri pogovorih s socialnimi partnerji.

Slogan, s katerim bo kandidat nagovarjal volivce, so razkrili tudi v štabu Milana Zvera. To je Predsednik, ki vidi dlje, saj po besedah vodje službe SDS za odnose z javnostmi Jernej Pavlin poudarja, da tokrat za spremembo potrebujemo predsednika, ki vidi dlje in preko svoje politične zamejenosti. Zver sicer kandidira s podporo SDS in NSi. V imenu volilnega štaba je Pavlin izpostavil, da bo kampanja skromna in skladna z gospodarskim in finančnim stanjem v Sloveniji. Kampanjo bodo financirali iz lastnih virov in prispevkov podpornikov. Ob tem je Pavlin poudaril, da se jim zaradi trenutnih razmer zdi »neprimerno in neodgovor-

Danilo Türk

Milan Zver

Borut Pahor

volilni molk. Za volilno kampanjo štejejo vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev. To so zlasti propaganda v medijih, elektronskih publikacijah in z uporabo telekomunikacijskih storitev, plakatiranje ter javni shodi. Volilne kampanje ni dovoljeno financirati s proračunskimi sredstvi ter s sredstvi gospodarskih družb, v katerih ima država več kot 25-odstotni delež. Stroški volilne kampanje za volitve predsednika republike pa ne smejo presegati 0,25 evra na posamezno volilnega upravičenca v državi. Če pride do ponovitve glasovanja, se stroški volilne kampanje za kandidata v drugem krogu lahko povečajo še za 0,15 evra na posamezno volilnega upravičenca v državi.

Kandidature je mogoče vložiti še do 17. oktobra. Nato pa bo Državna volilna komisija preizkusila zakonitost vloženih kandidatur, s čimer bodo predsedniški kandidati postali tudi uradni kandidati. Sicer pa so kandidaturo napovedali še Monika Malešič, Fani Eršte, Ladislav Troha, Artur Štern, Miran Šic, Martina Valenčič, Veronika Juvan, Dušan Egidij Kubot - Totsislo in Miro Žitko. (STA)

FURLANIJA - V sredo zvečer v zaselku Scodovacca pri Červinjanu

Umor za domačimi stenami

Francesca Del Medico zabodla svojega partnerja Gabrieleja Sattola, ki je bil po njenih besedah pijan in nasilen

ČERVINJAN - V dvonadstropni hiši v kraju Scodovacca, zaselku med Červinjamom in Villo Vicentino, se je v sredo zvečer zgodil zločin. 42-letna Francesca Del Medico je okrog 19. ure zabodla svojega partnerja in sostanovalca, 39-letnega Gabrieleja Sattola, ki je pozneje umrl v bolnišnici. Po prvih ugotovitvah kaže, da se je Sattolo vrnil domov pijan in se skregal z Del Medicovo.

Le-ta pravi, da jo je moški napadel in ji razbil mobilni telefon, ko je zagrozila, da bo poklicala karabinjerje. Ona pa mu ni ostala dolžna. Kljub temu, da ima zaradi zlomljene gležnje mavec in bergle, je zgrabil kuhinjski nož in ga zapuščila v Sattolov prsniki koš. Moški se je kravate zgrudil na tla, a je bil še vedno pri zvesti. Ženska je prosila za pomoč sosedje, ki so tudi videli ranjenca, sama

pa je poklicala karabinjerje. Sosedje so novinarjem povedali, da je moški ležal in s šibkim glasom kljal žensko. Reševalcem je nato povedal, da se je sam ponesrečil, v bolnišnici pa je podlegel poškodbam. Jasno je bilo, da se moški ni mogel sam raniti, zato so žensko pridržali.

Odvedli so jo v tržaški zapor, ker je tam tudi ženski oddelok. Zaslispaljvalcem je povedalo, da je bila v preteklosti večkrat žrtev Sattolovega nasilja, pred meseci pa naj bi ji prav on zlomil gleženj. Nasilnih dogodkov pa ni nikoli prijavila. Njen odvetnik Luca Beorchia poudarja, da slika še ni izostrena, točen potek dogodkov bo treba še razjasniti. Gabriele Sattolo je bil zaposlen v kmetijstvu, Francesca Del Medico pa je uradnica, trenutno je v dopolnilni blagajni. Nista poročena in nimata otrok.

Prizorišče zločina v zaselku Scodovacca

UDINETODAY

CELOVEC - Žaljive rasistične izjave še odmevajo

Dobernig in Dörfler pod pritiskom

CELOVEC - Žaljive in rasistične izjave deželnega svetnika Haralda Doberniga (FPK), češ da koroški Slovenci niso »pravi Korošci« in da je Koroška enojezična, še naprej močno odmevajo v koroški in avstrijski javnosti. Svobodnjaški politik je tudi teden dni po svojem protimanjšinskem nastopu soočen s številnimi pozivi k odstopu.

Najodmevnjejsa je akcija spletnega portala avstrijske nevladne organizacije »Iniciativa manjšine« (Initiative Minderheiten) s sedežem na Dunaju, ki zbira podpise za peticijo za odstop Doberniga. Peticijo je v pičilih treh dneh podpisalo že nad 3.200 ljudi iz vse Avstrije. Še posebej veliko je število koroških Slovencev oz. podpisnikov s Koroške. Organizacija »Iniciativa manjšine« je omrežje in posrednica za vse narodne skupnosti v Avstriji.

Doberniga je – čeprav pozno – k odstopu pozvala tudi zvezna svetnica Ana Blatnik, obenem tudi predsednica Delovne skupnosti »Avstrijske na-

Harald Dobernig in Gehard Dörfler

Toda ne le Dobernig, tudi deželnini glavar Gerhard Dörfler se je znašel pod vse večjim pritiskom. Državno tožilstvo za primere korupcije je namreč sredi tega tedna proti njemu sprožilo postopek zaradi suma poneverbe v zvezi domom za prosilce azila na Svinški planini, ki ga je ustanovil še Jörg Haider. Državno tožilstvo preverja, ali je dežela Koroška, ki jo uradno zastopa Dörfler, namesto predvidenih 23 evrov plačala za vsakega prosilca za azil kar 40 evrov na dan. Vrhu tega naj bi plačala za najmanj 25 prosilcev, ne glede na dejansko število ljudi. Prav tako naj bi Dörfler podpisal pogodbo, po kateri naj bi dežela prevzela tudi stroške za varovanje objektov.

Sporni dom na Svinški planini so pretekli teden sicer zaprli, ker dežela Koroška ni podaljšala več pogodebe z upraviteljico doma. Uradna uteviljitev je bila, da dežela ji ni več zauvela ...

Ivan Lukan

ukrepati«, je dejala koroška Slovenka Blatnikova. Dodala je še, da Dobernigu spričo nenehnih izjav proti koroškim Slovencem »nič drugega ne ostaja kot da odstopi.«

PROVINCIA
di TRIESTE

Barcolana 2012

www.provincia.trieste.it

■ STOJNICA V »NASELJU BARCOLANA«

Stojnica predstavlja priložnost za posredovanje informacij o dejavnostih pokrajine ter za predstavitev inovativnih storitev, kot je na primer **Med morjem in Krasom**, projekt uresničevanja poti za promocijo teritorija. Na stojnici bo razstavljen tridimenzionalni pano.

■ SKLADIŠČE IDEJ

Kras na mizi: jedilne, samonikle in zdravilne rastline

V četrtek, 11. oktobra, ob 16. uri in v soboto, 13. oktobra, ob 11. uri. Srečanje, namenjeno spoznavanju kraških samoniklih jedilnih in zdravilnih rastlin v organizaciji zadruge Rogos, upraviteljice botaničnega vrta Carsiana. Prost vstop.

Obvezna prijava na telefonsko številko 040 9852974 od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00

Iz morja v ponev

V četrtek, 11. oktobra, ob 18. uri. Javno srečanje, namenjeno spoznavanju in ozaveščenemu nakupovanju rib in drugih morskih dobrot v spoštovanju načel trajnostnega razvoja okolja in vrednosti sezonskih lokalnih proizvodov. Srečanje pripravlja Morski naravni rezervat v Miramaru. Prost vstop.

Obvezna prijava na telefonsko številko 040 9852974 od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00

Podobe in čari morskega dna naravnega rezervata

V petek, 12. oktobra, ob 16. uri. Virtualni sprehod z spoznavanjem lepot in značilnosti morskega dna v Miramaru, v sodelovanju z Morskim naravnim rezervatom v Miramaru. Prost vstop.

Obvezna prijava na telefonsko številko 040 9852974 od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00

Doživeti Kras med poezijo in prozo

V petek, 12. oktobra, ob 18. uri. Srečanje z Robertom Dedenarom, Miroslavom Košuto, Jolko Milič in Markom Sosičem v okviru razstave Moj Kras. Srečanje pripravljata Združenje slovenskih kulturnih društev (ZSKD) in Slovenski Klub.

Edinstvene značilnosti

V soboto, 13. oktobra, ob 16.30 uri in ob 18.30 uri, v nedeljo, 14. oktobra, ob 11. uri in ob 13. uri. Srečanje z usmerjenimi degustacijami s spoznavanjem organoleptičnih lastnosti, tradicij in inovacij enoloških in kulinaričnih odličnosti teritorija. Srečanje pripravlja Pokrajina Trst v sodelovanju s

proizvodnimi konzorciji in Oddelkom za znanosti živiljenja Univerze v Trstu. Prost vstop Obvezna prijava na telefonsko številko 040 9852974 od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00

Moj Kras. 100 let 100 podob. Vezilo Scipiu Slataperju

V petek, soboto in nedeljo bo od 10.00 do 20.00 odprtta fotografска razstava, posvečena stoletnici prve izdaje knjige Moj Kras Scipia Slataperja. V soboto, 13. oktobra, ob 16. uri vabimo na voden ogled razstave in srečanje s fotografi. Prost vstop.

■ PARK IDEJ

Trieste Varieteé

V soboto, 13. oktobra, ob 20.30 uri in v nedeljo, 14. oktobra, ob 16.30 uri v gledališču Basaglia v Parku idej pri Svetem Ivanu predstava z lokalno glasbeno tradicijo in varietejem Trieste Varieteé v pripravi gledališkega društva L'Armonia z Alessiom Colauttijem in maestrom Carлом Tommášem. Vstopnina. Info: www.teatroarmonia.it

Entropia

Mini Mu v Ulici Weiss 15 gosti razstavo Entropia Nadje Moncheri. Razstavo lahko obiščete v petek, 12. oktobra od 17. do 19. ure in v soboto od 17. do 20. ure. Prost vstop.

■ POTEPLANJA PO POKRAJINI

Trubarjni sprehod: Derinova pot med gozdom, apnencem in morjem

V soboto, 13. oktobra. Panoramski sprehod po kraškem robu med vrhom pri Ferligh in Gabrovim hribom v organizaciji Morskega naravnega rezervata v Miramaru. Vzdolž poti bomo srečali sledi prisotnosti človeka na teritoriju, kot so kamnolomi apnenci in peščenjaka, vinogradi vile Derin in "pot mleka", po kateri so se mlekarice spuščale v mesto. Prijavnina: 2 evra.

Obvezna prijava na telefonsko številko 333 9339060 - mail: carso@riservamarinamiramare.it

Kar pusti morje za sabo

V soboto, 13. oktobra. Kaj pušča morje za sabo, ko se umika z obale? Alge, prilepke, rdeče morske vetrnice, celo kako ribo, ki lahko nekaj ur zdrži brez vode. Sprehod po obali morskega rezervata, kjer bomo spoznali koliko in kateri mikroorganizmi preživijo zaradi sposobnosti prilaganja "ekstremnim razmeram". Dejavnost pripravlja Morski naravni rezervat v Miramaru. Prijavnina znaša 5 evrov (znižana 4 evre).

INFO Obvezna prijava na telefonsko številko 333 9339060-mail: carso@riservamarinamiramare.it

Svetilnik zmage

Občudovati Barcolano z zornega kota brez primere. Svetilnik, visok 67,8 metrov, ponuja spektakулaren pogled na zaliv. Odpiralni čas ob priložnosti Barcolane: v soboto od 10.00 do 15.00, v nedeljo predčasno odprtje ob 9. uri. Na dan regate bo obisk svetilnika omejen na 20 minut. Omejen dostop za invalide.

■ POKRAJINA PODPIRA

Barcolina

Pobuda za otroke in mlade od 12. do 18. leta, ki daje mladim priložnost zbližanja z regato in z morjem in utrjuje vezi med številnimi ljubitelji jadranja.

Na jadrnici... za solidarnost

Projekt, ki ga vodi Overwind Sailing Team v sodelovanju z oddelkom za duševno zdravje Podjetja za zdravstvene storitve št. 1 Triestina, je priložnost za promocijo športa za vse. Profesionalni jadrinci in osebe s težavami bodo delili športno, družbeno in človeško izkušnjo.

Prosecco, bubbling style on show

V prostorih Stare ribarnice bo potekala pobuda za ovrednotenje in zaščito vina Prosecco (Prosekar), odličnosti teritorija. Pobuda bo 11. in 12. oktobra namenjena profesionalnim operaterjem, 13. in 14. oktobra pa bo odprta za širšo javnost.

INFO www.prosecoshow.it

■ POVEZAVE OB PRILOŽNOSTI

BARCOLANE

V petek, 12. in v soboto, 13. oktobra, bodo za tekmovalce okrepljene prometne povezave med nabrežjem in sedežem jadralskega društva Barcola Grignano. Okrepljena bo tudi pomorska povezava z Miljami. Predvideni so dodatni odhodi ladice Delfino Verde v petek, 12. in v soboto, 13. z odhodi iz Trsta ob 22.30 in 24.00 ter iz Milj ob 23.00 in ob 00.30.

■ INFO

Urad za stike z javnostjo Pokrajine Trst
Trg Vittorio Veneto 4 - Trst

040 3798538-512

Od ponedeljka do petka od 10 do 12.30
Ponedeljek in četrtek tudi od 15 do 17

www.provincia.trieste.it

M A G A Z Z I N O
D E L L E I D E E

PROVINCIA
di TRIESTE

GOSPODARSTVO - Iz Azije nobene konkretne novosti, blokada pred tovarno se nadaljuje

Sertubi še vedno brez »glave« Upravitelj morda prihodnji teden

V tovarni cevi slaba komunikacija z indijskim, pri podjetju Duke pa s tržaškim lastnikom

»Iz Indije nismo prejeli spodbudnih novic. Napetost pa je visoka, saj se 30. november, ko bi podjetje Sertubi lahko šlo celo v likvidacijo, nevarno bliža.« Pokrajinski tajnik sindikata Fiom-Cgil Stefano Borini včeraj ni skrival svojega razočaranja, saj je bilo pričakovati, da bodo imeli sindikati in sindikalni predstavniki končno sogovornika. Tega pa še ni. Po odhodu pooblaščenega upravitelja Leonarda Montesija je podjetje Sertubi še vedno brez vodje. Indijski koncern Jindal Saw, pod okrilje katerega spada italijanska podružnica in lastnica tržaške tovarne Jindal Saw Italia, se je včeraj sicer odzval na pisni poziv sindikatov. V kratkem odgovoru piše, da naj bi novega menedžerja (»Chief reputation officer«) imenovali prihodnji teden, vsekakor ne pred torkom.

Delavce, ki so v dopolnilni blagajni, pa najbolj skrbi to, da se indijski koncern sploh ni odzval na njihove protestne pobude, ki se še niso končale. Med drugim so blokirali vhod v tovarno in preprečili dostop tovornjakom, ki morajo natovoriti cevi in jih odpeljati v pristanišče. »Proizvodnja je torej ustavljena, a vse kaže, da za družbo to ni večji problem. Slab znak, ki lahko pomeni, da nimajo interesa rešiti tovarno,« opozarja Borini. Pomanjanje dialoga je v tem trenutku glavna ovira, s tem sta se na včerajnjem srečanju z delavci strinjala župan Roberto Cosolini in predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Župan je dejal, da prihodnost tovarne še ni jasna, medtem pa bo potrebno ugotoviti, ali so na trgu še drugi morebitni interesi.

»Zadovoljni smo, da se je župan zavzel za reševanje tega vprašanja. Upamo, da bo v sodelovanju s prefekturo opozoril vlado, minister pa naj prisne na lastnike. Če ne bo novosti, pa bomo šli v Milan,« je komentiral tajnik sindikata Uilm Franco Palman. Sedež družbe Jindal Saw Italia je namreč na Trgu Borromeo v Milenu. Družba je 5. avgusta lani vzela v petletni najem podjetje Sertubi, ki v Trstu proizvaja kovinske cevi in šteje 208 uslužbencev (kooperativ je okrog 70). Sindikati napovedujejo še druge pobude. Jutri dopoldne bo pred tovarno delavska skupščina, v nedeljo pa bo ob priložnosti

Barcolane in v sodelovanju z delavci železarne stekla akcija ozaveščanja v središču mesta.

Na županstvu pa so bili včeraj tudi delavci podjetja Duke iz dolinske industrijske cone. 57 od 60 uslužbencov je od 20. julija v dopolnilni blagajni. Njihova skupščina bo danes ob 9. uri, ko bodo debatirali o prihodnosti podjetja, ki proizvaja suhomesnate izdelke. Tudi oni bodo navzoči na Barcolani. »Iz sistema socialnih blažilcev so izločili samo dva uradnika in mehanička, dopolnilna blagajna pa se bo iztekela 20. julija 2013. Skrbí nas, da se lastnik ne sooča s sindikati in da ne poznamo njegovih načrtov,« je povedala sindikalna predstavnica UIL Sara Germani. Lastnik v tem primeru ni Indijec, temveč Tržačan, in sicer podjetnik Francesco Prioglio. Zemljepisna oddaljenost torej ni glavni krivec za slabo komunikacijo. (af)

Predstavniki delavcev podjetij Sertubi in Duke na tržaškem županstvu KROMA

OBČINA TRST - Izročil mu ga je župan Cosolini Senatorju Fulviu Cameriniju priznanje zaslужnega občana

Župan Cosolini je včeraj izročil prof. sen. Fulviu Cameriniju priznanje zaslужnega občana Trsta. Svečanost je pred številnimi udeleženci uvedel predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič, ki je spomnil, da je Camerini kot načelnik svetniške skupine Oljke v letih 2001-06 užival spoštovanje prav vseh.

Cosolini je nato navedel nekatere vrline, ki jih najbolj ceni pri prijatelju Camerini: veliko človečnost v zdravniškem poklicu, željo po posredovanju svojega znanja drugim, njegovo odprtost in sposobnost ssočanja z drugače mislečimi pa še pojmovanje znanosti in politike ne kot ločenih svetov temveč komplementarnih delov istega družbenega okolja.

Ob častnem nazivu je župan Camerini izročil plaketo z reliefom ženskega lika s helebarido, ki ponazarja Trst. Camerini se je zahvalil z nagovorom, v katerem je obravnaval zgodovino združstva v Trstu, ponudil pa je tudi vrsto iztočnic za razumevanje današnjih političnih razmer.

ZDRAVJE - Po slovenskih društvih

Srečanja o pomenu odkrivanja raka na dojki

V prostorih SKD Skala v Gropadi je včeraj pozno popoldne potekalo prvo od petih informativnih srečanj, ki jih Italijanska zveza za boj proti rakastim obolenjem (Lilt) skupaj z družbo Estee Lauder Companies in Pokrajino Trst prireja v okviru letošnje kampanje boja proti raku na dojki, ki je v Italiji najpogosteja oblika raka, ki prizadene ženske. O tem so oz. bodo na petih srečanjih po slovenskih društvih na Tržaškem govorili izvedenci Bruna Scaglia, Fabrizio Zanconati, Marina Bortul, Maura Tonutti in Carla Dellach: kot piše v sporočilu za javnost tržaške pokrajinske uprave, bodo po včerajnjem naslednjima srečanja v četrtek, 18. oktobra, ob 18. uri na sedežu SKD Rdeča zvezda v Saležu, v petek, 19. oktobra, ob 20. uri na sedežu SKD Valentin Vodnik v Dolini, v petek, 26. oktobra, ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah ter v četrtek, 8. novembra, ob 18.30 v Stalcu v Šempolaju.

Kampanjo je na pobudo predsednici četrtne komisije pokrajinskega sveta Majde Canziani (Italija vrednot) podprla odbornica za socialne politike Roberta Tar-

lao, saj se v Italiji prav Furlanija Julijska krajina uvršča na prvo mesto po številu obolenih za rakom na dojki, ki v naši deželi prizadene kar 218 žensk na sto tisoč. Pobudniki opozarjajo predvsem na pomen t.i. screening mamografije, vrste onkološkega pregleda, ki so jo v FJK uveli leta 2006 in s pomočjo katere se je pri tržaški ženski populaciji med 50. in 70. letom število odkritih velikih tumorjev zmanjšalo za deset odstotkov, naraslo pa je število odkritih malih tumorjev, pri katerih je upanje v popolno ozdravljenje večje, pa tudi ne potrebujejo težjih operacij in bolj obremenjujočega farmakološkega zdravljenja.

Poleg zdognjega odkrivanja bolezni je potreben tudi zdrav način življenja, s katerim naj bi po mnemu izvedenje lahko preprečili pojav raka kar v trideset odstotkih primerov. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije naj bi bili namreč prekomerna telesna teža in odsotnost fizične aktivnosti v 19 odstotkih primerov vzrok za pojav raka na dojki, v 26 odstotkih primerov pa vzrok za pojav raka na debelom crevesu.

V času krize, ki je prinesla tudi zavedenje, da je treba varčevati na čim več področjih, je dobodošla pobuda, ki jo je včeraj dopoldne predstavila občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari. Z odbornico smo se srečali v občinski lekarni Al Cammello na Drevoredu XX. Septembra, kjer smo pobliže lahko spoznali promocijsko kampanjo dveh občinskih lekarn. Poleg omenjene lekarme pod občinsko upravljanje sodi tudi lekarna Al Cedro, ki se nahaja na Trgu Oberdan, obe lekarni pa bosta v naslednjih tednih številne svoje izdelke ponujali po znižani ceni. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci dejala Famularjeva, lahko občani z nakupom zdravil in drugih izdelkov, ki so na voljo v občinskih lekarnah, posredno podpirajo javne in socialne storitve.

V omenjenih lekarnah bodo številna zdravila, ki sodijo v kategorijo C; to so zdravila, za katera potrebujemo recept, a jih moramo plačati, stranke lahko kupile po znižani ceni. Ta zdravila in tudi zdravila, ki so v prosti pro-

sebne ponudbe na določene izdelke. Vsem, ki bodo v lekarni potrosili več kot 30 evrov, pa bodo lekarnarji izročili tudi manjša darilca, ki jih izdelujejo gojenci različnih centrov. Občinski lekarni bosta ponujali še eno novo in inovativno storitev. Tujim občanom, ki ne obvladajo in ne razumejo italijanskega jezika, bo na voljo poseben software, ki bo stranki in lekarnarju na interaktivni način olajšal sporazumevanje. S tem tehnološkim pripomočkom bo stranka znala razložiti, s kakšno težavo se spopada in kaj potrebuje. Čisto ob koncu pa naj omenimo še, da so izložbe omenjenih občinskih lekarn opremljene z izdelki, ki so jih na Barcolano izdelali gojenci centrov, ki se ukvarjajo z osebami s posebnimi potrebami. Na ta način bodo občani lahko pobliže spoznali dejavnost občinskega odborništva za socialno politiko, ki je aktivno na različnih poljih, je dejala Famularjeva in pozvala občane, naj sodelujejo pri njihovi promocijski kampanji. (sc)

V Dolini jutri slovesnost ob odprtju obnovljene šole Simona Gregorčiča

Občina Dolina in Večstopenjska šola Dolina sporočata, da bo jutri, 13. oktobra, ob 11. uri slovesnost ob odprtju obnovljene šole Simona Gregorčiča v Dolini. Poleg šole sodeluje pri praznovanju celotna dolinska skupnost, in sicer Slovensko kulturno društvo Valentín Vodnik, ki je pripravilo kulturni spored, kulturna Ustanova Josip Pangerc, ki je postavila razstavo o šoli, g. župnik Metod Lampe, ki bo šolo blagoslovil. Kulturni spored pa bodo oblikovali Pihalni orkester Breg, Moški pevski zbor Valentín Vodnik, otroci osnovne šole in dijaki, ter predstavniki vaških društev.

Dela so se na šoli začela leta 2010, potem ko je Pokrajina odobrila prispevek za financiranje obnovitvenih del. Ob prvotnem načrtu obnove sanitarij, sanacije do trajanega pohištva in fasad, se je naknadno sprejelo odločitev za dodatna dela, ki predvidevajo zamjavo sistema za ogrevanje in obnovu vseh notranjih prostorov, kar daje danes stavbi povsem prenovljen celotni videz.

Šolstvo: danes stavka Flc-Cgil

Danes bo tudi na Tržaškem potekala celodnevna stavka v šolstvu, ki jo je oklical področni sindikat Flc-Cgil proti krčenju sredstev za šolstvo, ki je predvideno v vladnem varčevalnem paketu, pa tudi proti prestopu t.i. »nesposobnih« (»inidonej«) učiteljev oz. profesorjev v vrste neucnega osebja, ki bodo po mnjenju sindikata opravljali delo, ki ga ne poznajo, poleg tega bodo tajništa ostala brez kompetentnega osebja, prekernim uslužbencem pa ne bodo obnovili pogodbne. Med razlozi za protest so tudi zamrzni tev plač, vprašanje šolskih stav ter odsotnost vlaganja v nove tehnologije in laboratorije, ki je nujno potrebno za posodobitev didaktike in šolskega dela. Protestu, ki utegne precej prizadeti potuk, se je pridružilo tudi Združenje višješolcev, ki je za danes oklicalo vrsto manifestacij. Ena od teh bo tudi v Trstu z začetkom ob 9. uri na Goldonijevem trgu.

OBČINSKI LEKARNI - Na pobudo tržaške občinske uprave

Ceneje do zdravil

Na številnih zdravilih 5% popusta - Za otroke in starejše občane dodatni popusti (do 20%)

Laura Famulari

ARHIV

MUZEJ ANTARKTIKE - Manj poznana muzejska zbirka v Trstu

Na ogled veliko zanimivega o raziskovanju bele celine

Vodi ga prof. Nevio Pugliese, ki si prizadeva, da bi podvojili število obiskovalcev

Ali veste, kdo je prvi osvojil južni tečaj in kdaj? Bil je Norvežan Roald Engelbert Amundsen. 14. decembra bo minilo natanko 101 leto, odkar je prvi človek stopil na najjužnejši del Antarktike. Za celih pet tednov je prehitel Angleža Scotta in mu v šotoru pustil pismo. Zgodovino odprav na Antarktiko, opremo in antarktično fauno ter še marsikaj (tudi zelo aktualni študij o klimatoloških spremembah) si lahko ogledate v tržaškem Muzeju Antarktike, ki se nahaja v Parku Svetega Ivana (Ul. Weiss 21).

Tržaški muzej Antarktike, v Italiji sta malo manjša podobna muzeja le še v Sieni in v Genovi, je v letošnjem letu zabeležil soliden obisk 2000 obiskovalcev letno. V kratkem pa bi vodstvo muzeja, na celu s profesorjem Neviom Pugliesejem, ževelo število obiskovalcev podvojiti. »Pravzaprav bi radi prišli do številke pet tisočih obiskovalcev letno,« pravi direktor muzeja Pugliese, ki je še poudaril, da je glavni target muzeja šolska populacija.

»Tržačani žal sploh ne vedo, da imamo v Trstu tovrstni muzej. Trst je navsezadnje že od zdavnaj povezan z Antarktiko. Tudi na svetu žal ni veliko muzejev, v katerih bi izključno razstavljal in raziskovali o južnem tečaju. K nam namreč prihajajo znanstveniki in raziskovalci iz celega sveta,« je še dodal Pugliese, ki mu pri delu pomagajo Gian Guido Salvi, Ioanna Protopsalti in Maria Eugenia Montenegro. V okviru muzejskih dejavnosti so organizirali tudi gledališke predstave povezane z znanstvenimi temami, simpozije, laboratorije (v pripravi je tudi multimedijiški projekt

Šotor, posebna vozila, zemljevidi ... to so le nekateri med eksponati v bogati zbirki tržaškega muzeja o raziskovanju Antarktike

Darwin) in celo rojstne dneve za otroke. »Da, prav ste razumeli, otroške rojstne dneve. S tem želimo k znanosti privabiti čim širši krog ljudi,« je še povedal prof. Pugliese, ki tudi poučuje na tržaški univerzi.

Muzej Antarktike je odprt vsak dan od 9. do 19. ure (ob ponedeljkih in sobotah od 9.00-13.00 in 15.00-19.00, zaprt je ob nedeljah). Za predhodne rezervacije lahko poklicete na 040/567889 ali pa pišete po elektronski pošti museoantartide@units.it. Možno so tudi vodení ogledi v slovenskem jeziku. Več podatkov pa dobite na spletni strani www.mna.it.

PRAPROT - Kraški Oktoberfešt

Začetek praznika z dalmatinsko pesmijo

Klapa Semikantà izvaja dalmatinske, a tudi slovenske in istrske pesmi

Na prireditvenem prostoru v Praproto je danes veliki Kraški Oktoberfešt, vsakoletnega jesenskega praznika v organizaciji Slovenskega kulturnega društva Vigred, ki se bo ob kožarcih piva in prijetnih glasbi nadaljeval do nedelje. Praproški Oktoberfešt prirejajo že sedemnajsti.

Danes ob 17. uri bodo prvi protagonisti otroci in mladi, saj bodo uradno odprtje zaznamovali nastopi otroške pevske skupine Vigred, mladinske glasbene skupine Vigred-Kraški Fenomeni, ansambla Rock na bndrimi in mladinskega orkestra godbenega društva Nabrežina. Zvezčer bo čas za dalmatinske pesmi z žensko klapo Fritule in moško klapo Semikantà - skupino osmilki mladeničev iz koprskega in izolskega zaledja, ki pod vodstvom Lidije Kotnik nastopa od novembra 2011.

Večerni program bodo popestrili tudi Kraški Ovčarji, ki izvajajo pretežno balkansko glasbo. Tokrat bo z njimi tudi vio-

linistka Sandra Brus, sicer članica ansambla Blue Krass. Prireditelji upajo, da bosta dalmatinska in balkanska glasba preprečili dež, vsekakor pa bo na voljo šotor.

Jutri ob 15. uri bo likovni ex tempore za otroke in mladino od 3. do 14. leta, ob 15. uri bosta turnir v briškoli in odprtje taborniškega kotička z igrami in delavnicami. Od 16. do 18. ure bo na vrsti plesna delavnica pod mentorstvom Jelke Bogatce. Zvezčer bodo za zabavo poskrbeli ansambla Domači zvoki in Ne bojseg ter Dj Jan Kaval.

V nedeljo po 9. uri se bodo zbirali udeleženci pohoda »Na Krasu je krasno« (s prevozom do Tubelj, kjer bo start ob 10. uri). Ob 13. uri bodo v Praproto nastopili Zlati zvoki ter kabaretisti Tatjana Malalan (Vanda) in Irene Pahor (Jole). Ob 16. uri se bo začel 15. Kraški Muzikfešt, kioski pa bodo odprti že ob 11. uri. Zvezčer pa bo zadnje dejanje tridnevnega programa oblikoval ansambel Kraški Muzikanti.

Lekarne

Do sobote, 13. oktobra 2012

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprete
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8 - 040 767391, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Općine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprete
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Pzza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s pred-

Potegavščina ...

Za tržaškega pisatelja Claudio Magrisa se je že večkrat govorilo, da je v ožjem izboru za Nobelovo nagrado za književnost. No, skupina tržaških hudo-mušnežev mu jo je včeraj res »podelila«. Po mestu so se namreč pojavili letaki, povsem enaki tistim, ki običajno napovedujejo novico dneva italijanskega dnevnika Il Piccolo: tokrat so mestu sporočali, da je iz Oslo prišla vest o zmagi tržaškega pisatelja. A ravnog citiranje Oslo je marsikom olajšalo dilemo, ali gre za šalo ali resnico: v Oslo podeljujejo namreč samo nagrado za mir, ostale Nobelove nagrade pa v Stockholmumu. S pomočjo pametnih telefonov, ki nam omogočajo takojšen vpogled v svetovni splet, pa je bila dilema dokončno rešena: Magris je ostal brez Nobelove nagrade, v zgodovino se je letos vpisal kitajski pisatelj Mo Yan. (pd)

hodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Pzza Mons. Santin 2 - 040 365840.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Un sapore di ruggine e ossa«.

CINECITY - 18.40, 22.15 »Magic Mike«; 16.15, 18.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva«; 20.15, 22.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva 3D«; 16.30, 20.00, 22.15 »Ted«; 16.20, 21.00 »Step Up 4 Revolution 3D«; 18.40 »Step Up 4 Revolution 3D«; 16.45, 19.15, 21.45 »Total recall - Atto di forza«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Taken - La ven-

deta«; 16.30, 19.10, 21.50 »On the road«; 16.40, 20.05, 22.15 »Tutti i santi giorni«.

FELLINI - 18.45 »Monsieur Lazhar«; 17.00, 20.30, 22.15 »Killer Joe«.

GIOATO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tutti i santi giorni«.

GIOATO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »On the road«.

GIOATO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Reality«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30, 18.45, 21.00, 23.20 »2 dni in New York«; 18.40, 21.30 »Divjak«; 20.40, 23.00 »Kako začiniti zakon«; 16.10, 18.20 »Madagascar 3«; 16.30 »Pogum«; 16.25 »Pogum 3D«; 18.50, 21.30 »Šanghaj«; 16.15, 20.55, 23.25 »Straža«; 18.30 »Trenutki odločitve«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Paranorman 3D«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Total recall - Atto di forza«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Taken - La vendetta«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ted«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 19.45, 21.45 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.00 »Ted«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Paranorman 3D«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Total recall - Atto di forza«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Tutti i santi giorni«.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM

je odprt UŠAJ v Nabrežini št.8.

Odprt ob petkih, sobotah, nedeljah in ponedeljkih.

Tel.339-4193779

OSMICA KOSMINA

Brje pri Komnu

odprta od 12.10. do 21.10.2012

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18.

FRANC IN TOMAZ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 040-820223. Toplo vabljeni.

OSMICO je odprl Škerk v Praprotu št. 20. Tel.: 040-200156.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji Vasi št. 14; tel. 040-208553.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Tel. 040-229270. Vabljeni!

Lotterija

11. oktobra 2012

Bari	23	59	57	50	77
Cagliari	65	30	83	51	20
Firenze	68	25	87	37	74
Genova	19	56	61	75	21
Milan	37	1	28	14	40
Neapelj	1	9	71	17	49
Palermo	83	47	65	22	48
Rim	52	26	82	40	24
Turin	73	44	23	77	35
Benetke	67	23	5	11	58
Nazionale	84	46	29	78	21

Super Enalotto

16	34	50	58	80	90	j

Izleti

IZLET IN SV. MAŠA v nedeljo, 14. oktobra, ob 16. uri na Pečah. Odhod iz Boljanca (Gorica) ob 15. uri. V primeru slabega vremena, se prenese na nedeljo, 21. oktobra. Ljubitelji fizičnega in duhovnega urjenja, vabljeni!

KMEČKA ZVEZA prireja 14. oktobra tradicionalni jesenski izlet na Praznik konstanja v Bardu. Odhod avtobusa iz Boljanca, ki bo peljal po običajnem voznom redu, ob 7. uri. Informacije na tel. 040-362941 ali v uradih Kmečke zvez.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča, da je na razpolago še zadnjih 6 mest za izlet po Balkanu od 17. do 20. oktobra: slapovi Krke, Dubrovnik, Boke Kotorske in tipična dalmatinska torkla. Izleta se lahko udeleži kdorkoli. Poklicite do ponedeljka, 15. oktobra, na št. 040-8990103 (Laura) ali 040-8990108 (Roberta). Obenem obveščamo, da bo odhod avtobusa v sredo, 17. oktobra, ob 6.00 pred Tržaško Kmetijsko Zadrugo.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet po Bosni od 19. do 21. oktobra. Ogledali si bomo: kamnite krogle pri Zavidovičih, podzemne tunele in piramide v Visokem, srečanje z dr. Semirjem Osmanagićem, izvir reke Bosne, Zemaljski muzej BiH, Hagado, Sarajevo, dolina Neretve, porušen most med Bitkom za ranjence, Mostar, srednjeveško mestece Počitelj, stečke v Radimlji, Stolac, starodavno mesto Daorson, ravni park Hutovo blato, kjer se bomo zapeljali z ladijicami. Informacije: Dušan (+386)70407923, dušan.pavlica@siol.net.

5-LETNIKI občine Dolina vabijo na izlet na Cerkniško jezero v nedeljo, 21. oktobra. Prijave na tel. št.: 335-6832372 (Zorka), 040-228302 (Marija), 040-228624 (Ingrid).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da je izlet v Škofljico, Turjak, Velike Lašče in na Raščico v Trubarjev mlin preložen na nedeljo, 21. oktobra. Odhod izpred cerkve v Nabrežini ob 8.30 in povratak ob 19.30. Vpisi v Kavarni Gruden ali pri Sergiju Kosmini v Nabrežini. Info na tel.: 339-5281729.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na Martinovanje v petek, 9. novembra, v Ormož. Poskrbljeno bo za nekaj ogledov, krst mošta, večerje ter za glasbo in ples. Prijave in informacije na tel. 00386-31372632 (Metka).

KRU.T nadaljuje se vpisovanje na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« z več kot 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje in obisk sejma obrtništva na bližnjem trgu Pola, v soboto, 17. novembra. Pojasnila in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v sredo, 17. oktobra, volitve predstavnikov staršev v razredne svete od 17.30 do 18.30. Po volitvah bo dr. Miha Kramli predaval staršem na temo »Močni starši stabilni otroci«. Starše vabimo, da se volejtev in predavanja udeležijo v polnem številu!

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Baletna rekreacija poteka v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugenija Todorja. Primerna je za vse starostne skupine. Informacije na tel. 00380(0)41524310.

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm

vabi na

JEZIKOVNI TEČAJ,ki ga bo vodil dr. Hotimir Tivadar
z Oddelka za slovenistiko na ljubljanski univerzi.Srečanja bodo v Narodnem domu,
od 16. do 19. ure
danes, 12.10.,
dalje v petek, 19.10.,
ter v ponedeljek, 29.10.

KRD DOM BRIŠKI obvešča, da poteka vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateja Šajna: ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30; ob četrtekih ob 19.15. Vpis in pojasnila: Alenka 040-327053, 346-9520796 in Mateja 00386-40303578.

OBČINA ZGONIK vabi v občinske prostore na ogled ilustracij Jasne Merkù.

Urnik: ponedeljek-petak od 9. do 13.

ure, ponedeljek in sreda tudi od 15.30 do 17.00.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih od 18. do 19. ure ter od 19. do 20. ure, ob četrtekih od 17. do 18. ure ter od 18. do 19. ure. Info.: 349-6483822 (Mileva).

PSIHOMOTORIČNA VADBA - Dunajska cesta 12, Općine. Tečaji za otroke: za dojenčke in starše (4-12 mesecev: četrtek 16.00-16.50); za malčke in starše (12-36 mesecev: četrtek 17.00-17.50); za predšolske otroke (4-5 let: sreda 15.45-16.40); za 6-letne otroke (1. razred o.s.: sreda 16.45-17.45). Za odrasle: delavnica za dobro počutje v zlati dobi (70-80 in več let); delavnica sproščanje za preprečevanje izgorelosti zaradi delovnega stresa (za učitelje, vzgojitelje, socialno in zdravstveno področje ipd). Vpis in info na tel. 0039 380 3224745 ali 00386 (0)51 221054 (Loredana Kralj).

SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).

TEČAJI ANGLEŠCINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih (prvi nadaljevalni) in ob sredah (drugi nadaljevalni) ob 18.00 do 19.30.

TEČAJI SLOVENŠCINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih od 18.00 do 19.30 (nadaljevalni) in ob torkih od 18.15 do 19.45 (začetni).

UPRAVA OBČINE DOLINA - odborništvo za kulturo obvešča, da so v teku vpisovanja na tečaje slovenščine in angleščine. Informacije: osebje ustavne AUSER, Trg stare Mitnice 15, tel. št. 040-3478208.

TEČAJ SLOVENŠCINE za otroke negovorce bo organiziran oktobra pri Skladu Mitja Čuk. Prijave in informacije na tel. št. 040-212289, info@skladmc.org.

50-LETNIKI dolinske občine bomo skupno nazdravili Abrahamu v soboto, 27. oktobra. Prijave najkasneje do danes, 12. oktobra, na tel.: 335-5465636 (Fausto), 320-0717920 (Ksenija).

BARCOLANA ZA OTROKE - ŠČ Melanie Klein prireja ob 14. oktobra pobude v sklopu letošnje Barcolane na ladji med Pomorsko postajo in nekdanjo ribarnico: danes, 12. oktobra, 16.30-19.30 vsake pol ure pravljica Peter Pan na gusarski ladji, naslednjega dne pa z istim urnikom pravljica Gursarij v zalivu; nedelja 11.00-19.30 animacija za otroke.

JUS BANI sklicuje danes, 12. oktobra, ob 17.00 v društvenih prostorih (Očarjeva hiša), sestanek v zvezi z nadaljevanjem sečnje drv na jusraskem zemljišču pri Paredu. Vabljeni!

V MARIJANIŠČU na Opčinah se bo danes, 12. oktobra, ob 20. uri pričel sklop predavanj o družini in vzgoji. Predavanja bodo mesečna in jih bo vodil dr. prof. Jože Bajzek. Vabljeni so tudi vsi starši doračajočih otrok, še posebno pa so vabljeni otroci v veroučnem obdobju. Naslov prvega predavanja »Družina posreduje otrokom temeljne vrednote/samospoštovanje in samozavest«.

OBČINA DOLINA in večstopenska šola Dolina v sodelovanju z vaškimi organizacijami vabi na otvoritveno slovesnost ob koncu obnovitvenih del poslopja nižje srednje šole Simona Gregorčiča v Dolini v soboto, 13. oktobra, ob 11. uri.

SKD VIGRED prireja v nedeljo, 14. oktobra, ob 16.00 v Praproto pod šotorom »17. kraški Mužikfest«. Vabljeni so godci in pevci, ki igrajo na različne instrumente, le da so v postavi od dua do številne skupine. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana. Prijave do sobote, 13. oktobra, na tel. št.: 380-3584580, tajninstvo@skdvigred.org.

SOCIALNA SLUŽBA občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia, organizirata za osnovnošolske otroke bivajoče v treh občinah v soboto, 13. oktobra, od 15. do 18. ure delavnici: »Jesenske barve«,

Briščki 77 (Občina Zgonik), v prostorih Krd Doma Briščiki; »Kreativni obešalniki«, Naselje Sv. Mavra 124, (Sesljan). Prost vstop.

ANPI-TRST: s 1. oktobrom smo na novem sedežu, Largo Barriera Vecchia št. 15, 1. nad. Urnik: ponedeljek, sreda, petek od 9. do 12. ure, tel. in fax: 040-661088.

SKD VIGRED, vaška skupnost Tublje, razvojno društvo Pliska, jamarsko društvo Grmada in planinski odsek SK Devin vabijo v nedeljo, 14. oktobra, na 17. pohod na Krasu je krasno, zbirališče v Praproto od 9.00 do 9.40.

70-LETNIKI iz občine Devin-Nabrežina se srečamo na večerji v petek, 26. oktobra, v društveni gostilni v Križu. Javite se do 15. oktobra na tel. št. 040-200122 ali v večernih urah na tel. št. 040-200812 (Rožica).

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v sklopu Vseživiljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 15. oktobra, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in informacije na sedežu Kruške v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

TPP PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bosta v torek, 16. in v petek, 19. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redni pevski vaj.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na obisk skupnosti za zdravljenje zasvojenosti v Bertokih (Zavod Pelikan - Caritas) v sredo, 17. oktobra; zbiranje ob 9. uri na mejnem prehodu na Škofijah oz. ob 9.15 pred cerkvijo v Bertokih.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL prireja tečaj karibskega skupinskega plesa v kulturnem domu na Proseku enkrat tedensko. Prvo poskusno srečanje bo v sredo, 17. oktobra, od 20.30 do 21.30. Informacije in prijave na tel. št. 327-1952267.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v petek, 19. oktobra, večer v »Aromaterapiji«. Predavatelj Barbara Lokar. Začetek ob 20.30. Vljudno vabljeni.

JUS NABREŽINA vabi člane in prijatelje, da se udeležijo vzdrževalnega čiščenja Brščic. Začetek v soboto, 20. oktobra, ob 9. ure dalje. Zbirališče »Za Vodico«. S seboj prinesite tudi potrebno orodje. Udeleženci naj se javijo pri odborniku Nikotu Jazbecu na tel. 338-2825523 ali pri odborniku Milivoju Pertotu na tel. 349-5289593 za informacije in navodila. V primeru slabega vremena čiščenje odpade.

KAKO LEP JE TRST; ZTT in ZSKD vabita na sprehol po slovenskem Trstu z avtoricama vodnika Eriko Bezin in Poljanko Dolhar: v soboto, 20. oktobra, od 16. do 18. ure; v nedeljo, 18. novembra, od 10.30 do 12.30. Štartna točka pri gledališču Mieha. Pobuda v okviru niza Sipačati-Razseljeni.

SKLAD MITJA ČUK sporoča, da je v Galeriji Milko Bambič na ogled likovna razstava »Pojoče kolo, kolo spošminov«, ki so jo pripravili gojenji Vzgojino zaposlitvenega središča Mitja Čuk. Razstava je na ogled do danes, 12. oktobra, ob 9.30 do 12.30. Točno vabljeni!

ZSKD in Slovenski klub vabita na literarni večer Živet na Krasu med pozizijo in prozo. Srečanje z Robertom Dedenarom, Miroslavom Košuto, Jolko Milič in Markom Sosičem bo potekalo v okviru pobude »Moj Kras - 100 let 100 podob, vezilo Scipiu Slapeterju« v Magazzino delle Idee na Corso Cavour, Trst danes, 12. oktobra, ob 18. uri. Vabljeni!

V GALERIJI umetniškega in kulturnega centra Škerk v Trnovci 15, je na ogled razstava »1. svetovna vojna pri nas«. Urnik: petek, sobota in nedelja 10.30-13.00 in 16.00-19.30 (do 14. oktobra); sobota in nedelja 10.30-18.00 (od 20. oktobra do 4. novembra).

KRAŠKI MUZIKANTI vas bodo zabavili v soboto, 24. novembra, pri Avseniku. Info in vpis na tel. št.: 339-7619017, 389-9651104 (med 17. in 19. uro). Rok vpisnine najkasneje do ponedeljka, 15. oktobra. Pohitite!

GLASBENA MATICA v sodelovanju s SSG, prireja v sklopu Mednarodnega festivala sodobne glasbe »Kogojevi dnevi 2012« v torek, 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, koncert posvečen 85-letnici skladatelja Pavleta Merkuja. Nastopil bo Slovenski komorni zbor, zborovodkinja Martina Batič. Vabljeni.

DRUŠTVOM ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predavanje Marije Merljak, diplomirane izvedenke za prehrano, na temo »Zdravje je naša odločitev« v sredo, 17. oktobra, ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29).

DJECA, BUON ANNO SARAJEVO; ZSKD vabi na ogled filma Aide Begić, v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 v gledališču Mieha v okviru niza Sipačati-Razseljeni.

IL SEGRETO DI ESMA - GRBAVICA; ZSKD vabi razrede višjih srednjih šol na ogled filma Jasmile Žbanić v četrtek, 18. oktobra, ob 9.00 v gledališču Mieha. Srečali se bodo z novinarko Evo Čuk (RAI). Pobuda v okviru niza Sipačati-Razseljeni v sodelovanju z RAI FVG.

SK DEVIN prireja novembrski smučarski sejem v dvorani gostilne-picevije v Križu. Zbiranje opreme 7. in 8. novembra od 10.00 do 19.30, sejem od 9. do 12. novembra od 10.00 do 19.30 (petek 15.30-19.30). Prevzem opreme 13. novembra od 10.00 do 19.30. Informacije na tel. 335-8416657 ali 335-8180449.

40-LETNIKI s Tržaškega vabljeni na večerji, ki bo v petek, 23. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Križu. Informacije

NOBELOVE NAGRADE - Uveljavil se je s svojim »halucinatoričnim realizmom«

Lavreat za književnost kitajski pisatelj Mo Yan

Nobelovo nagrado za književnost je prejel kitajski pisatelj Mo Yan, je včeraj v Stockholmu sporočila švedska kraljeva akademija. Akademija je nagrado podelila pisatelju, ki "s halucinatoričnim realizmom spaša ljudske pripovedke, zgodovino in sodobnost", je zapisano v utemeljitvi.

Mo Yan je drugi kitajski pisatelj, ki je dobil najprestižnejšo literarno nagrado. Prvi je bil leta 2000 v Franciji živeči kitajski pisatelj Gao Xingjian. Sedempetdesetletni Mo Yan je eden nauspešnejših sodobnih kitajskih pisateljev. Na Zadihu je poznan predvsem po knjigi Rdeče žitno polje, oziroma Rdeči sirek (Hong gao liang) (1987), ki jo je na filmsko platno prenesel režiser Zhang Yimou.

V slovenščino je prevedena zgolj ena njegova kratka zgodba z naslovom Zdravilo v knjigi Naj cveti sto cvetov, ki je leta 2006 izšla pri založbi Litera.

Mo Yan je pripovedovalec zgodb, pri čemer navdih najde v pripovedkah iz domače vasi Gaomi v pokrajini Šangdong. Ta revna vasica je še danes njegova literarna domovina, čeprav že dolgo živi v Pekingu. Pisatelj se je rodil 17. februarja 1955 kot Guan Moye. Odraščal je v revščini, šolo je lahko obiskoval le pet let. Pisati je začel v 80. letih minulega stoletja med služenjem vojaškega roka. Od takrat se podpisuje s psevdonimom Mo Yan, kar pomeni - "ne govorji".

Razredni boj in komunistični režim iz časa njegove mladosti sta ga globoko zaznamovala, tako kot vse kitajske pisatelje njegove generacije. Ko je prvič bral kitajske prevode del Gabriela García Marqueza in drugih magičnih realistov v

Mo Yan

ANSA

ki so v svojih delih neposredno kritizirali komunistično partijo. Zaradi svojega pisanja je bil večkrat poklican na zagovor, nekatera njegova dela so bila tudi začasno umaknjena iz prodaje.

Kritika na Kitajskem ga včasih označuje kot "ravnega pisatelja, živečega v mestu". Večina njegovih del je postavljena v napol fantažijsko vas Gaomi. Nekateri ga imenujejo tudi "kitajski Faulkner".

O visoki literarni vrednosti njegovih romanov in novel v glavnem vlaže poenoteno mnenje, vendar pa mu nekateri očitajo, da je pred partijskimi cenzorji ostal zvest svojemu psevdonimu. Pisatelj naj bi bil preveč prilagodljiv in tudi vedno pripravljen ugoditi cenzorjem. Tako se je leta 2009 umaknil s frankfurtskega knjižnega sejma v znanimenje protesta, ker so se sejma udeležili tudi disidentski avtorji, kot sta Dai Qing in Bei Ling.

Z največ dobitnikov Nobelove nagrade za literaturo, kar 15 doslej, se lahko pohvali Francija. Velika Britanija in Združene države Amerike beležijo 11 literarnih nobelovcev.

Nobelovo nagrado za književnost bodo dobitniku izročili 10. decembra v Stockholmu. Letos je nagrada vredna osem milijonov švedskih kron (940.000 evrov), kar je za 20 odstotkov manj kot doslej.

Švedska akademija Nobelovo nagrado za književnost podeljuje od leta 1901. Doslej so jo podelili 104-krat, prejelo pa jo je 108 avtorjev, saj sta si nagrada štirikrat delila dva pisatelja. Nagrada je doslej prejelo le 12 žensk, odklonila pa sta jo Boris Pasternak leta 1958 in Jean Paul Sartre leta 1964. (STA)

KLAVIRSKI FESTIVAL V TRSTU Baglini nastopil suvereno, a ne vselej prepričljivo

Umetnost variacije je bil naslov koncerta, ki ga je Maurizio Baglini oblikoval v okviru 11. klavirskega festivala, ki ga organizira društvo Chamber Music. Variacije izpod peres največjih mojstrov, od Beethovna do Brahmsa, so v dvorano Victor De Sabata privabile polnoštevilno občinstvo tudi zato, ker se Baglini lahko ponaša z vrsto uspehov, ki so mu odpri pot v mednarodno kariero.

Pianist je izčrpno predstavil vse skladbe, začenši od Variacij in Fuge v Es-Duru op.35, ki jih je Ludwig van Beethoven razvil iz teme četrtega stavka 3. simfonije, znanne kot Eroica. Skladba je nastala še pred simfonijo in sodi v obdobje, med katerim je Beethoven redno nastopal na Dunaju kot cenjen pianist, ki je presenečal in navduševal občinstvo z domiselnimi improvizacijami. Nekoliko manj nas je navdušil Baglini, ki se v svoji interpretaciji ni jasno opredelil za bolj virtuzno ali bolj preimisljeno vizijo. Sledile so znamenite variacije, ki jih je Ferruccio Busoni črpal iz Bachove Ciaccone v d-molu za violinolo. Gre pravzaprav za priredbo čudovite skladbe, ki z dvainštiri desetimi variacijami izčrpa skoraj vse možnosti godala, na klavijaturi pa se da vezeninam še kaj dodati. Ravno to genialno polifonsko prepletanje je Baglini omaideževal z neprimerno uporabo pedala in s forsiranjem, ki je zabrisalo geometrično skladnost.

Pianist se je najlepše izkazal v Mozartovih Variacijsah na temo francoške pesmice Ah, vous dirai-je, maman! KV 265. Dotik je bil luhkoten, igra dokaj bistra in ljubka, z veliko pozornostjo do zvočnosti, ki je skušala posnemati bolj krhek zvok klavirjev Mozartovega časa. Blagozvočje se je nato umaknilo romantično nabrekli, spet nekoliko preglasni igri v Brahmsovih Variacijah in Fugi na Haendlovo temo op. 24. Res ima skladba veliko skušnjav za klavirskega virtuoza, ima pa tudi lepe lirske oaze, ki bi morale postati vodilo za interpretata. Baglini je poskrbel za zunanj blišč, njegova tehnika je neoporečna in je navdušila poslušalce, ki so z dolgimi aplavzi priklali dodatek, dokaj sladko Debussyjevo Reflets dans l'eau iz prve knjige zbirke Images.

Katja Kralj

RAZSTAVA - Na ogled samo do nedelje

Kollmann&Josè: satira obmejnega mesta

V tržaškem muzeju istrske, reške in dalmatinske kulture (Ulica Tórrino 8) je samo še do nedelje na ogled razstava Kollmann&Josè. Gre za bogat izbor karikatur, ki so med letoma 1966 in 2001 izhajale v satiričnem listu Cittadella (ponedeljski prilogi dnevnika Il Piccolo).

Razstavljeni gradivo, okrog 300 originalnih risb, je samo delček velikega arhivskega fonda, ki sta ga avtorja Josè in Renzo Kollmann zapustila tržaškemu muzeju. Njune karikature so nastajale na podlagi besedil, ki jih je pisala dvojica Carpinteri - Faraguna.

Na tržaški razstavi so na ogled tako barvne kot črno-bele risbe, ki so s takega ali drugačnega zornega koita zelo tržaške, saj je bila Cittadella iz-

razito lokalni tednik, vanje pa prodirajo tudi mednarodni dogodki. V njih se zrcalijo tudi velike zgodovinske spremembe, na primer referendum o ločitvi, ameriške volitve, vojne na Balkanu ...

Večina karikatur pa ostaja moreno zasidrana v širši tržaški prostor: govor je o lokalni politiki, nacionalnih trenjih med večino in manjšino, ki so zaznamovala tržaško povojno dogajanje (eden njihovih junakov se imenuje Druse Mirko ...), o pričakovanjih istriških beguncov. Kot tista vijneta, ki napoveduje skorajšnje odprtje Muzeja ezelov: kaj bodo razstavljalci, se sprašujejo mimoidoči. Odgovor: vse oblube italijanskih vlad, od leta 1947 do danes ...

www.proseccoshow.it

bubblingstyleonshow

11.-14. oktobra

Salone degli Incanti - Riva Nazario Sauro 1

11.-12. oktobra: za operatorje sektorja.

Od 12. oktobra (od 18. ure dalje) do 14. oktobra: odprtvo za vse.

Med vikendom Barcolane, Prosecco bubbling style on show: degustacija in prodaja stotine različnih znamk na tržaškem nabrežju.

Priredili:

Prispevali:

ITALIJA - Predsednik Lombardije vztraja na svojem mestu tudi po aferi Zambetti

Formigoni: Rekonstruiral bom odbor, a ne bom odstopil

Severna liga po napetih pogajanjih napisala zagotovila podporo

RIM, MILAN - »Ostajam vedno jaz, ne odstopim.« Tako je predsednik deželnega odbora Lombardije Roberto Formigoni odgovoril časnikarjem, ki so ga včeraj v Rimu spraševali, ali namerava odstopiti, potem ko se je še en član njegove uprave znašel v središču hude sodne afer. Gre za deželnega odbornika za gradnje Domenica Zambettija, ki so ga karabinjerji aretrali v sredo pod obtožbo, da je na volitvah 2010 pri n'drangheti kupil 4000 preferenčnih glasov za 200 tisoč evrov.

Dogodek je močno zamajal Formigonijev stolček. Severna liga je namreč v sredo zagrozila, da mu odvzame podporo, kar bi vodilo v razpust deželnega sveta Lombardije in v predčasne volitve. Toda Formigoni vztraja na svojem mestu. Včeraj se je v Rimu sestal z voditeljem Severne lige Robertom Maronijem in s sekretarjem svoje stranke, t. j. Ljudstva svobode Angelinom Alfanom.

»Nisem naredil nobene napake in moja dežela je edina, ki ima zdruge finance,« je po srečanju izjavil predsednik Lombardije. »Če severnoligaši hočejo dialog, potem morajo preklicati odstop. V tem primeru sem pripravljen temeljito skrčiti in prenoviti svoj odbor. V nasprotnem primeru bom sestavil nov odbor, ki bo upravljal Lom-

Roberto Formigoni ANSA

Skratka, Formigoni in Alfano sta Maroniju zagrožila, da će bo Severna liga umaknila podporo Formigoniju v Lombardiji, potem bi Ljudstvo svobode lahko isto naredilo Roberto Cota in Luci Zai, predsednikoma Piemonta in Veneta iz vrst Severne lige. »Formigoni naj reši svoje probleme doma in naj se ne vmešava v zadeve sedanjih dežel,« sta se Cota in Zaia takoj odzvala.

Kaže, da je predsednik Lombardije napoled zmagal, vsaj za zdaj. S pristankom Severne lige je sinoči napovedal odstavitev sedanjega odbora in sestavo novega. Nova afera v Lombardiji vsekakor meče dodatne težke sence na celoten sistem dežel, ki so že tako na zatožni klopi zaradi korupcijskih afer v Laciu in drugod. To je prišlo do izraza tudi na včerajnjem srečanju med predsednikom republike Giorgiom Napolitanom in predstavniki konference dežel s predsednikom Vascom Erranijem na čelu. Napolitan je deželne upravitelje pozval, naj naredijo konec nezlaščani zlorabi javnega denarja, po drugi strani pa se je tudi ogradi od površnih obračunavanj s sistemom krajevnih avtonomij. V mislih je imel tudi predlog ustavnega zakona, ki ga je vlada sprejela v torek, da bi omejila nekatere pristojnosti dežel.

ITALIJA - V senatni komisiji

Sprejet osnutek volilnega zakona

RIM - Senatna komisija za ustavne zadeve je včeraj sprejela osnutek novega zakona za parlamentarne volitve. Osnutek predvideva ponovno uvedbo preferenčnih glasov, poleg tega pa določa 12,5-odstotno nagrado za koalicijo strank oziroma kandidatnih list, ki prejme relativno večino glasov. Prvi podpisnik osnutka je senator Lucio Malan iz vrst Ljudstva svobode. Poleg senatorjev Berlusconijeve stranke so osnutek v komisiji podprtli predstavniki UDC in Severne lige, medtem ko so bili proti senatorji Demokratske stranke in Italije vrednot.

»Sprejem izhodiščnega besedila v komisiji pomeni prelomnico v prizadevanjih za oblikovanje novega volilnega zakona,« je novico pozdravil predsednik senata Renato Schifani. »Naredil bom vse, kar je mogoče, da bo besedilo na dnevnem redu senatne zbornice še pred koncem meseca. Verjamem, da se bodo vse skupine potrudile za maksimalno zblžjanje stališč, kar so sicer že dosegle pri dve tretjinah besedila,« je pristavil.

Sprejeti osnutek je v resnici kompromis. Ljudstvo svobode je pristalo na zahtevo Demokratske stranke, naj bo volilne nagrade deležna koalicija, in ne posamezna stranka z relativno večino glasov. Po drugi strani pa sprejeti besedilo uvaja preferenčne glasove, kakor želi Berlusconijeva stranka, medtem ko se demokrati zavzemajo za uvedbo uninominalnih volilnih okrožij. Kot je pojasnila vodja skupine Anna Finocchiaro, so demokrati prepričani, da bi se prek preferenčnih glasov lahko v volilni proces lažje prikralj organizirani kriminal, kot je nazadnje potrdil primer deželnega odbornika Lombardije Domenica Zambettija, ki je leta 2010 kupil pri n'dragheti 4 tisoč preferenc za 200 tisoč evrov.

ITALIJA - Sporna izvedba sodnikove razsodbe

Polemike zaradi sile, s katero so policisti odvedli 10-letnega dečka

PADOVA - Italijansko javnost je globoko pretresel video posnetek, ki prikazuje, kako so policisti s silo odvedli 10-letnega dečka v skupnost za mladoletne. Dogodek se je pripetil pred osnovno šolo, ki jo je deček obiskoval v Citadelli pri Padovi. Za ta ukrep se je odločil sodnik za mladoletne iz Benetk na osnovi pritožbe očeta, ki svoji bivši ženi in materi otroka očital, da mu je hotela sina odtujiti.

Gre za žal dokaj pogost primer pri otrocih ločenih staršev. Nenavaden in povsem nesprejemljiv pa je način, kako so policisti izvedli sodnikovo odredbo. V videu, ki ga je posnela otrokova tet, je videti, kako se je deček obupano upiral. Dramatični video je v sredo zvečer objavila oddaja »Chi l'ha visto?« po tretji televizijski mreži RAI.

Predsednika senata Renato Schifani in poslanske zbornice Gianfranco Fini sta od poveljnika policije Antonija Manganelija zahtevala nujna pojasnila. Ta je takoj odredil notranjo preiskavo in se javno opravičil materi otroka. Zadevo bo poglobilo tudi sodstvo, o njej pa bo vlada poročala v parlamentu.

Prizor iz dramatičnega video posnetka ANSA

TURCIJA - Napetost med Ankaro in Moskvo

Erdogan: Sirsko letalo je prevažalo vojaško opremo

ANKARA - Turški premier Recep Tayyip Erdogan je včeraj izjavil, da je sirsko potniško letalo, ki ga je turška vojska v sredo prisilila k pristanku na letališču v Ankari, prevažalo vojaško opremo in strelično. Erdogan je ob tem poudaril, da je bil tovor na letalu, ki je bil na letu iz Moskve v Damask, namenjen sirski vojski.

Erdogan je na novinarski konferenci v Ankari, ki so jo televizije predvajale v živo, povedal, da Turčija zaseženi tovor še preučuje. Podrobnosti o naravi vojaške opreme, ki so jo našli na letalu, tako turški premier ni razkril.

Je pa dejal, da je zaseženi tovor ruski proizvajalec vojaške opreme naslovil na sirsko obrambno ministrstvo. Imena ruskega proizvajalca ni razkril. Prav tako ni pojasnil, od kod je Ankara dobila informacije, na podlagi katerih se je v sredo odločila prestreči omenjeno letalo in ga prisiliti k pristanku.

V Damasku so incident označili kot nov znak »sovražne politike, ki jo vodi turška vlada«. V Moskvi pa so zahtevali po-

RECEP TAYYIP ERDOGAN ANSA

jasnila, saj naj bi bila v dogajaju ogrožena življenja ruskih državljanov.

Na krovu letala sirske državne družbe Syrian Air je bilo 35 potnikov, med njimi tudi 17 Rusov. V sredo prestreženo letalo je lahko zaradi dolgotrajnega varnostnega pregleda letališča v Ankari zapustilo šele po devetih urah, v vmesnem času pa naj bi bili potniki zaprti na letališču.

Turški mediji so včeraj poročali, da naj bi oblasti na letalu zasegle za 300 kilogramov opreme, in sicer radijskih sprejemnikov, anten in delov za rakete. (STA)

KATOLIŠKA CERKEV - Papež je včeraj ob 50-letnici 2. vatikanskega koncila odpril leto vere

Benedikt XVI. : Koncil ni pomenil revolucionarnega odmika od preteklosti, obudil je najboljšo tradicijo Cerkve

VATIKAN - V Vatikanu so včeraj obeležili začetek leta vere, s katerim obeležujejo tudi 50-letnico drugega vatikanskega koncila. Slovesno mašo ob začetku leta vere, ki bo trajalo do novembra 2013, je daroval papež Benedikt XVI. v navzočnosti več sto škofov z vsega sveta, med drugim ljubljanskega nadškofa Antona Stresa in celjskega škofa Stanislava Lipovška.

Maše se je udeležilo tudi 70 še živečih udeležencev drugega vatikanskega koncila, na katerem so pred pol stoletja sprejeli več dokumentov, ki so Cerkev prilagodili razmeram v sodobnem svetu. Navzoča sta bila tudi konstantinopelski patriarh Bartolomej I. in vodja Anglikanske cerkve Rowan Williams. Sinoči je bila v Rimu, podobno kot pred 50 leti, še procesija z baklami od Angelskega gradu proti Vatikanu.

Z letom vere želi papež kristjane spomniti, kaj resnično uči koncil, ter v Cerkvi znova pritegniti tiste, ki so se od vere oddaljili. Vernike je včeraj v pridigi pozval, naj, podobno kot prvi apostoli, začnejo »romanje v puščave sveta« ter »oznanjajo evangelij in vero«. Za to romanje pa so po njegovih besedah nujne preproščina, gorečnost in ponižnost, kakršne je Cerkev poznala na začetku.

Poudaril je, da je ob tako pomembni obletnici v Cerkvi treba oživiti »pozitivno napetost, željo, da bi ponovno spoznali Kristusa v sodobnem domu«. Ob tem

Benedikt XVI. na papamobilu ANSA

jal. »Ponavljam resnična dedičina koncila je v njih,« je dodal in opozoril, da koncil ni sprejel nič novega glede vere, temveč se je ukvarjal s tem, »kako naj ista vera živi naprej«.

Benedikt XVI. si je od začetka pontifikata prizadel popraviti tisto, kar sam imenuje nerazumevanje drugega koncila. Kot poudarja, koncil ni pomenil revolucionarnega odmika od preteklosti, temveč je obudil najboljšo tradicijo Cerkve.

Drugi vatikanski koncil, na katerem je sodelovalo okoli 2500 predstavnikov Cerkve z vsega sveta, se je začel 11. oktobra 1962 in zaključil 8. decembra 1965. Papež Janez XXIII., ki je koncil sklical, njegovega konca ni dočakal, saj je prej umrl, njegovo delo pa je dokončal njegov naslednik, papež Pavel VI. Rezultata koncila sta med drugim vpeljala nacionalnih jezikov v bogoslužje namesto latinščine ter ekumenski dialog med različnimi krščanskimi skupnostmi.

Prav ob 50. obleti drugega vatikanskega koncila pa se je v Vatikanu v nedeljo začela sinoda o novi evangelizaciji. To je prva sinoda po letu 1974, na njej pa si bo do 28. oktobra 262 udeležencev - škofov in drugih izvedencev z vsega sveta - prizadevalo najti način za novo evangelizacijo v času, ko kristjani izgubljajo vpliv v Evropi, v nekaterih delih sveta pa so žrtve diskriminacije. (STA)

ZLATO (999,99‰) za kg +124,23

SOD NAFTE (159 litrov) 115,46 \$ +0,99

EVRO 1,2918 \$ +0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 11. oktobra 2012

valute	evro (popvrečni tečaj)
ameriški dolar	1,2918 1,2889
japonski jen	101,26 100,94
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka korona	24,940 24,950
danska korona	7,4588 7,4582
britanski funt	0,80495 0,80495
madžarski forint	281,85 282,15
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,6961 0,6961
poljski zlot	4,0910 4,0825
romunski lev	4,5703 4,5710
švedska korona	8,6627 8,6608
švicarski frank	1,2087 1,2110
norveška korona	7,3825 7,3985
hrvaška kuna	7,5225 7,4920
ruski rubelj	40,1155 40,0900
turška lira	2,3407 2,3375
avstralski dolar	1,2573 1,2574
brazilski real	2,6339 2,6199
kanadski dolar	1,2645 1,2594
kitajski juan	8,1086 8,1210
indijska rupija	68,0200 68,3150
južnoafriški rand	11,2664 11,1516

V RIBARNICI - Ob razstavi vin tudi o kroničnih težavah kraškega vinogradništva

Barcolana in prosecco

Levo (z leve) Sandi Škerk, Stefano Zanette, Federica Seganti, Antonio Paoletti, Franc Fabec, Igor Dolenc; desno predsednik Konzorcija za zaščito Prosecco DOC Stefano Zanette

KROMA

Najbolj množična regata v Sredozemlju, Barcolana, se je letos prvič povezala z najbolj prodanim vinom na svetu, penino prosecco. Prvi tržaški festival vina Prosecco DOC je uresničil eno od postavk znanega protokola, ki je pred dobro dvema letoma omogočil ustanovitev zaščitne vinske znamke, kot je na zasedanju po odprtju razstave poudaril njen pobudnik in organizator, predsednik tržaške trgovinske zbornice Antonio

Kje je bila Občina Trst?

Na včerajšnjem zasedanju o razvoju vinogradništva na Krasu je dejelna odbornica Federica Seganti omenila, da Konzorcij za sanacijo Posočja ni mogel še začeti s sanacijo brega od Kontovelja do Križa, ker občini Trst in Devin-Nabrežina še nista pristopili k konzorciju (čeprav bi za to zadostoval preprost sklep...).

Predsednik tehničnega odbora Carso-Kras Sandi Škerk je opozoril, da je treba na Tržaškem čakati od treh do pet let za ureditev vinograda. Segantijeva ga je dopolnila: v tržaški občini je treba čakati povprečno 9 mesecev na gradbeno dovoljenje, medtem ko sta v ostalih okoliških občinah potrebna le dva.

Zakaj?

Odgovora ni bilo, ker Občina Trst ni bila prisotna na zasedanju o vinu, ki nosi ime po kraju na njenem ozemlju. Organizatorji so uvodoma omenili, da je imel župan Roberto Cosolini »druge obveznosti«, a tudi odbornika za okolje Umberto Laurenjia ni bilo.

Zakaj? Ali je sploh sprejemljiv tak odnos levosredinske uprave do kraškega ozemlja?

M.K.

Paoletti. Škoda le da »se začenja zidati pri strehi«, je vnovič ponovil predsednik tehničnega odbora vin Carso-Kras Sandi Škerk.

Zadeva je znana, večkrat medijsko premleta. Vsi sodelujoči na zasedanju (ki ga je povezoval Stefano Cosma) so poduarili, da je festival penine prosecco pomemben, a kraškim vinogradnikom še vedno ne gre v račun, zakaj se bodo od tega v največji meri okoristili gostje iz Veneta in Furlanije, domačini pa bodo ostali tudi po njegovemu izteku iz odprtosti starimi vprašanji: vsemogočimi (in zgleda ... vsemogočnimi) omejitvami, zamudami, zavlačevanjem. Omejitve zadevajo kraško ozemlje. Na Tržaškem je tri četrt ozemlja zaščitenega, je spomnil podpredsednik Pokrajine Igor Dolenc. Zamude so postale pravilo. Kronska primer predstavlja 800 metrov ceste v kontovelškem bregu, od Skdanca do Mokolanov. Pred desetimi leti je bilo odločeno, da jo bo pokrajina uredila in razširila; dela se niso še začela.

Za zavlačevanja je dejelna uprava pravi mojster: upravni načrti, ki naj bi omilili omejitve na zaščitenih območjih, čakajo na predalih. »Razocarani smo nad takim odnosom oblasti do ljudi, ki upravljajo zemljo,« je obsojujoče potožil predsednik Kmečke zvezde Franc Fabec. V bistvu obstaja je mesto pozabilo na svoje zaledje, je bila poanta njegovega posega. Škerk mu je pritrdiril: pred 150 leti je kmetijstvo na Tržaškem proizvajalo desetkrat več kot sedaj.

Deželna upravo ni predstavljal odbornik za kmetijstvo Claudio Violino - kot je opozoril Škerk in kot bi bilo po zdravi pameti pričakovati - temveč odbornica za turizem Federica Seganti. Sodeč po njenem posegu, naj bi dejela mnogo storila: izpostavila je financiranje tako imenovanega masterplana, načrta za razvoj kraškega kmetijstva, pa prispevke za popravilo zidkov na suho in še druge po-

bude. Ob njenem presenetljivem izvajaju se je Benjamin Zidarich, eden od vrhunskih kraških vinogradnikov, zbadljivo spraševal, zakaj imajo tukajšnji kmetje sploh probleme, če je bilo že vse postorjeno. Segantijeva je zmetala krivdo za sedanje stanje kmetijstva na Krasu na občine, predvsem tržaško in devinsko-nabrežinsko, in na spomeniško varstvo, ki onemogoča hitro sprejemanje odločitev.

Fabec je »razkril«, kako je bilo z zanimimi prispevki za popravilo zidkov na suho. Razpis je predvideval vrnritev do 60 odstotkov stroškov. Številni kmetje so vložili prošnje, vse pa so bile zavrnjene, ker so bile po presoju deželnih funkcionarjev ... nepopolne. Manjkalci so jim potrdila o protipotresni zdržljivosti. »Kateri od geometrov pa bi podpisal potrdilo, da lahko zidek na suho zdrži potres,« se je bolj ironično kot retorično vprašal Fabec.

Gostje, pridelovalci milijonov hektolitrov vina iz Veneta, so bili zaprepadieni po poslušanju teh dejelno-kraških vinskih zdrah.

M.K.

KONZORCIJ PROSECCO DOC - Zanette

»Bolj kot napetosti je važno sodelovanje«

Stefano Zanette je predsednik Konzorcija za zaščito vina Prosecco DOC iz Trevisa. Penino proizvaja 11 tisoč podjetij s kakimi 40 tisočimi začlenjenimi. Petino prebivalcev tržaške občine. Lani so ustelečili 180 milijonov steklenic, letni promet je znašal milijard (!) evrov. Zanette predseduje pravi gospodarski potenci.

Kaj pomeni za vas, proizvajalce iz Veneta, ta tržaški festival penine prosecco?

»Za naj je gotovo pomemben. Vrnili smo se v zgodovinsko zibelko vina prosecco. »Pobratenje« z Barcolano utruje mednarodno razščenost vina, ponuja pa nam tudi možnost odpiranja na nova tržišča.«

Ali se je prodaja prosecca povečala po ustanovitvi zaščitne znamke DOC?

»Prodaja se je zelo povečala, obenem pa se je povečala tudi proizvodnja. Sedaj moramo paziti, da proizvodnjo in prodajo uskladimo, sicer tvegamo padec cene, česar pa nočemo.«

V kateri države ga izvaže?

»Nemčija ostaja glavno tržišče. Sedaj se veča zanimanje v ZDA, v VB, pa tudi na Kitajskem, v Rusiji, v Indiji.«

Kakšen je vaš odnos do kraških vinogradnikov?

»Zavedam se, da obstajajo določene napetosti zaradi nespoštevanja znanega protokola. Kraški vinogradniki so od njega mnogo pričakovali, a obljuhe niso bile izpolnjene. Ne bi hotel, da bi se te napetosti razširile, ker bi to škodilo vsem.«

Ali se ne cutite vi, vinogradniki iz Veneta, nekako dolžni do kraških vinogradnikov, ki so pristali na

ustanovitev zaščitne znamke Prosecco DOC, od tega pa niso doslej še nič imeli?

»Oboji smo igralci na isti sceni. Zgodovinsko pripada ime Prosecco njim, mi smo ga ponesli v svet.«

Vi ste od zaščitne znamke mnogo pridobili: lahko ste se razvili, oni ne niso mogli.

»Razvoj kraškega vinogradništva ni odvisen od našega konzorcija. Mi vsekakor lahko pomagamo kraškim vinogradnikom.«

Kako? S centrom za vsako prodano steklenico penine prosecco?

»To je stara zamisel. Težko bi jo uresničili.«

Vi ste rekli: Ne!

»Sedaj bi bilo zelo težko spremeni strategijo. Prosecco se je tu rodil, uspel pa je v Venetu.«

Tudi tokaj je uspeval v Furlaniji, a je splaval po vodi ...

»To je res. Mislim pa, da je sedaj bolj pomembno, da s sodelovanjem pripomoremo k razvoju kraškega vinogradništva.«

M.K.

NEKDANJA RIBARNICA - Ponudba vin iz Veneta, Furlanije in Krasa

Prosecco DOC sili v svet

Skupno 35 razstavljalcev (14 s tržaškega in goriškega Krasa), več kot dvajset uvoznikov vina

Levo Alice De Martin in Luca Serena, desno Arkadiusz Kalewicz

KROMA

Moja Barcolana

Ste med tistimi, ki bodo v nedeljo jadrali na 44. Barcolani? Boste rečali spremljali z nabrežja, okna ali terase svojega doma, s kraškega obronka?

Pošljite nam svoje fotografije!

To lahko storite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvi v Trstu in Gorici.

Tudi gusarska ladja centra Melanie Klein vabi na Barcolano

TAJNI AGENT

Arkadiusz Kalewicz je prispel v Trst iz Varšave. Je direktor oddelka za tujo trgovino poljskega podjetja MJA Distribution, ukvarja se z uvozom vina na Poljsko. V prostoru nekdanje ribarnice ga je privabil prvi festival penine Prosecco DOC.

Nekaj minut po 10. uri je bil že na delu. S prevajalko poljskega jezika se je približal razstavnemu prostoru št. 21, ki ga ima v zakupu vinarsko podjetje Vinicola Serena. Njegov predstavnik Luca Serena mu je ponudil katalog vin, sodelavka Alice De Martin mu je za pokušino naliila v kozarec kapljico, penino, seveda Prosecco. Po dobrih dvajsetih minutah je stisk roke potrdil skorajšnji posel.

Malo stran, v razstavnem prostoru št. 23, se je Olga Prošina, predstavnica ruskega uvoznika Eurowine, podobno pogovarjala s Holgerjem Güterjem, »export direktorjem« vinarskega podjetja La Marca. Tako podjetje Serena kot La Marca sta prava vinska velikana. Vsako proizvede letno

po 12 milijonov steklenic vina. Ob vse bolj zasičenem italijanskem vinskem trgu postaja izvoz v tujino nuja. Podjetje Serena izvaža 20 odstotkov v tujino, in ta odstotek se iz leta v leto veča prav z uspehom penine Prosecco. Povpraševanje je veliko v nemško govorečih državah, pa v vzhodnoevropskih. Veča se izvoz v Veliko Britanijo, v Združene države, pa tudi na Daljnem vzhodu, na Kitajsko in Japonsko. V tem mednarodnem pogledu je tržaški festival penine Prosecco dobrodružel, sta ocenila tako Luca Serena kot Hogler Güter.

Prva izvedba je že požela uspeh. Tako pravijo številke. Penino (in druga vina) predstavlja in razstavlja 21 podjetij iz Veneta in Furlanije, svoja vina pa so mednarodnim posrednikom ponudili tudi vinogradniki s tržaškega Brega in Krasa ter z goriškega Krasa: od Kocjančiča do dveh Milicev, Andreja in Stanke, od Zidaricha do Kanteta, pa vse do Rubijskega gradu Venka Černica.

Tujih uvoznikov vin je več kot dvajset. Največ, šest, jih prihaja iz Baltskih držav, Estonije, Litve in Latvije, po štiri iz Nemčije in Rusije, po dva iz Poljske in Švedske, pa še posredniki iz Švize, Madžarske, Združenih držav in Brazilije so se včeraj smukali med razstavnimi prostori, vzpostavljali stike, srkali penino in nastavljal posele. Med domačini je bila Elena Parovel prva, ki se je včeraj dopoldne, že pred uradnim odprtjem manifestacije, lotila dela, medtem ko je malo stran nepogrešljivi »kraški sommelier« Claudio Donat skrbel, da bodo vina Zidaricha, Skerka in Kanteta postrežena ob primerni temperaturi.

Razstavni prostori bodo danes do 18. ure sprejeli le poslovneže, potem jih bodo odprli občinstvu. Ponujenih bo kakih sto vrst vin. Z vstopnicami za 6 evrov bo mogoče pokusi 3 vina, vstopnica za 10 evrov da je pravico do sedmih pokusa, za dodatnih 12 evrov bo mogoče opraviti 10 pokusa. M.K.

JADRANJE - Pogovor s taktikom Esimita Europe 2 Vasilijem Žbogarjem

Še vedno odloča človek

Od leta 2009 je stalni član posadke Esimita Europe 2 tudi slovenski olimpijec – zmagovalec dveh olimpijskih kolajn – Izolan Vasilij Žbogar, ki je tačas edini slovenski jadralec na krovu jadralne formule ena. V ekipi, ki se ji je letos pridružil po olimpijskih igrah, je prevzel vlogo taktika: zaradi mnogotarih izkušenj v domaćem zalužu lahko na Barcolani prispeva nezanemarljiv delež. Na Barcolani sodeluje z Esimitom četrto leto, pred tem pa je na jesenskem pokalu sodeloval izključno leta 2005, ko je turistično jadrično Baltic 60 vlogi krmara osvojil 16. mesto.

Na jadrnici ste ob skiperju Schümannu edini z olimpijskima kolajnoma. Kakšen pomen pridobiva Barcolana pri olimpijcih?

Prav gotovo je to velik dogodek, ki je seveda precej različen od olimpijskih iger. V ospredju je vsekakor jadranje, to pa na domaćem morju in ob množici jadrnic. Za olimpijca je tudi izviv, saj se mora vključiti v ekipo in ji doprinesti čim več.

Je Barcolana za vas vsekakor jadralski praznik ali pravo tekmovanje?

Zame jo to prava regata, ki jo skušam odjadrati čim boljše, s čim manj napakami. Čeprav imamo najhitrejšo jadrnico, lahko še vedno naredimo kako napako. Prav zato smo vsi med regato zelo koncentrirani. Že res, da se nekateri udeležijo Barcolane samo zato, da sodelujejo, vendar konec končev vsi tekmujejo, kdo bo boljši. Tako sedi v marinji, prijatelji in male jadrnice v različnih kategorijah.

Kaj pa vam osebno pomeni jadrati na Esimitu?

To je zame uspeh in privilegij, pridobivan pomembne izkušnje in znanje, ki jih potem lahko prenesem tudi na olimpijsko jadranje. Ni jadralca, ki ne bi rad tekmoval s tako jadrnico. Tudi te izkušnje prispevajo seveda, da postajaš kompleten jadralec, nenazadnje pa je prav sodelovanje z Esimitom omogočilo, da sem sodeloval na American's cupu s špansko ekipo v vlogi skiperja.

Ali vaš tekmc v razredu finn, zlati olimpijec Ben Ainslie, prav tako tekmuje na večjih jadrnicah?

Seveda. Olimpijsko znanje je odlična baza za vse ostale jadrnice. Večina jadr-

cev stremi, da bi nastopila na dveh najpomembnejših preizkušnjah: American's cupu in Volvo ocean race. Problem lahko nastane, ko se na krovu srečajo olimpijci in tisti, ki jadrajo samo zato, da služijo oziroma je to tanje služba. Tu pride včasih do konfliktov, ker olimpijec ne razmišlja, ali bo zaslužil, ampak le, da bo prvi, najboljši. Prav zato sem se pri Esimitu zelo dobro vključil, saj razmišljamo vsi v isto smer.

Omenili ste dve najpomembnejši regati za večje jadrnice. Na katerem mestu pa je Barcolana?

Poznajo jo, ker je udeležba na njej najštevilčnejša na svetu. Pridobiva na pomenu, kriza pa je vidna, saj ni nekih novih jadrnic. Ko smo zmagali na primer, smo dobili čestitke s celega sveta, kar pomeni, da jo spremljajo.

Ve se, da ste v večini vetrovnih pogojih nepremagljivi.

Res je. Za nas je problematičen le lahki veter, saj nismo takoj hitri kot ostali in torej se moramo maksimalno potrditi, če želimo biti prvi. Naša prednost pa je tudi v tem, da jadrnica tekmuje celo leto in je zato ekipa odlično usklajena.

Jadrnica je visokotehnološka. Tako jadranje je najbrž za jadralca, kot ste vi, ki mora na svoji jadrnici vse narediti sam, lažje. Ali ne izgubi jadranje zaradi tehnologije nekaj svojega čara?

Morda je splošno mnenje, da barka »vozi sama« nekoliko preveč na-pumpano.

Računalnike imamo zato, da nam pomagajo, oni pa ne opravljajo našega dela. Tehnologija nam pomaga, da zmanjšamo možnost napak in da lahko upravljam s tako velikimi vinči in jadri. Konec concev pa imamo še krmara in upravljavce jader, ekipo, ki vleče gor jadra in jih izbira. Računalniki nam pomagajo tudi pri izbiri jader, vendar naj bo jasno, da smo mi najprej izbrali jadra in zbrali vse podatke, potem pa to vnesli v računalnik. Na koncu izbira vse še vedno človek.

Glede na to, da nimate konkurenčnih, je vaš cilj zmaga z rekordom?

Mislim, da nihče od jadralcev ne razmišlja o tem. Tačas razmišljamo o vremenski napovedi, o jadrih, ki jih bomo morali izbrati in o taktiki. Vseh –

12 prednjih in dve glavnih jadri

– namreč ne moremo imeti na krovu ... Naš nastop bomo ocenili šele, ko bomo prečkali ciljno črto.

Ali ste letos jadrnico še dodatno izboljšali in ste torej še hitrejši?

Izboljšali smo sprednji del, dobili smo nova jadra, sicer pa se dela predvsem na de-tajlih.

Na Esimitu ste taktik. Koliko prednosti imajo jadrnice, na katerih so tak-tiki domačini?

Lahko pomaga, saj je tržaški zaliv, kamor prištevam tudi Koper in Izolo, zelo specifično regatno polje, zelo zahtevno. Prav zato najbrž se je prav tu razvilo toliko vrhunskih jadralcev. Velikokrat so se dobrji jadralci opekl zaradi naših spremenljivih pogojev.

Vaša konkurentka bo Maxi Jena, ob kateri ste bili nekaj let. Ste kdaj bili tudi član ekipe?

Sodeloval sem nekaj let zaradi sponzorja, nikoli pa nisem bil na krovu.

Zakaj pa?

Maxi Jena premalo trenira med letom, precej živčnosti je tudi na jadrnici, tako da vzdušje mi ni bilo po godu. Mislim, da je sicer Maxi Jena zelo dobra jadrnica, ni pa maksimalno izkoriscena. Če bi imeli finančna sredstva, da bi lahko trenirali in dobili boljša jadra, bi bila lahko zelo konkurenčna.

Na Barcolani bodo tudi letos nastopile Stelle olimpiche, ekipa olimpijk različnih spor-

tov. Ali ste kdaj razmišljali, da bi na Barcolani nastopili tudi slovenski olimpijci?

Prvič slišim o projektu, ideja pa je res zelo zanimiva. Mogoče bi lahko poskusili, najbrž bi marsikdo rad prišel na Barcolana.

Povrnilno se k vašemu olimpijskemu jadrjanju. Ali vas bomo videli še v Riu?

Ja. Ni še dokončna odločitev, vendar

99-odstotna. Nekaj stvari moram sicer še razčistiti z jadralcem zvezzo. Imam občutek, da lahko v razredu finn še napredujem. Šesto mesto v Londonu je bil uspeh, glede na to, da jadram v tem razredu še le tri leta. Regatno polje v Riu pa je zame tudi zelo ugodno, ker je malo vetrna in sem specialist za take razmere.

Ste po olimpijskih igrah nekoliko opustili jadrjanje na finnu?

Sploh ne, ko nisem zaseden z Esimitom, redno treniram s finnom. Daljših pavz si ne moreš privočiti, maksimalno lahko odklopš le dva tedna.

Veronika Sossa

Več kot 1000 vpisanih

Prijavljenih jadrnic je že več kot 1000, med njimi tudi Esimit Europa 2, ki bo startala s startno številko 1. Med udeleženci je tudi jadrnica iz Sardinije, ki je odpula pred 20 dnevi, na 50-četvrtletski jadrnici Osami pa bo za krmilom turški skiper Simone Bodrum. V pričakovanju Barcolane bo danes od 18. ure dalje tradicionalna nočna regata Barcolana di Notte Juton Cup, na kateri bodo nastopile jadrnice tipa Ufo 22 in Meteor, večer pa bo popestril začetek tekmovanja King of the Wind. Na monotipnih jadrnicah tipa Elan 210 bodo do vključno nedelje merili moči jadralci različnih italijanskih klubov. Včerajšnji dvoboje jadrnic Farr 80 pa je pripadel Andrei Nevierov in Mauru Pellashieru.

Na Velikem trgu nocoj hip-hop glasba

Barcolana je vsako leto tudi sinonim za brezplačne koncerte na Velikem trgu. Letošnji Barcolana Music Festival bo nocoj uvedla italijanska hip-hop skupina Club Dogo. Od 20. ure dalje bodo ozračje ogreli mladi tržaški DJ Manuel Sabatini, deželna underground skupina Carnicats in priznani DJ Max Brigante. Jutri bo Veliki trg gostil priljubljeno skupino Elio e le storie teče in tržaško skupino Libero Vento.

Tudi srečanje s slovenskimi avtorji

Med številnimi kulturnimi pobudami, ki jih Pokrajina Trst prireja v sklopu Barcolane, je danes na sporednu tudi srečanje Živeti na Krasu med poezijo in programom. Ob 18. uri je v Skladišču idej (Magazzino delle Idee) predviden pogovor s štirimi avtorji, ki živijojo in ustvarjajo na Krasu: Robertom Dedenarom, Miroslavom Koštuto, Jolko Milič in Markom Sosičem.

Jutri reportaža o Maxi Jeni No borders Team in fotogalerija o obeh velikankah na spletni strani www.primorski.eu

ITALIJA-SLOVENIJA - Predstavitev projektov

Sodelovanje počastila tudi ambasadorka in konzul

Med številnimi šotori na tržaškem nabrežju je tudi stand programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013. Včerajšnjega odprtja sta se udeležila tudi ambasadorka Italije v Ljubljani Rossella Franchini Sherifis in generalni konzul Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel: oba sta potrdila, da so čezmejni projekti zelo koristni, saj poglavljajo vezi med tu živečima narodoma. Vodja dejavnosti Glavne direkcije za kulturo, šport, mednarodne odnose in odnose z EU Augusto Viola pa je pristavljal, da sta med glavnimi protagonisti tega sodelovanja slovenska manjšina v FJK in italijanska v Slovenski Istri.

O konkretnih rezultatih čezmejnega sodelovanja bo v šotoru govor danes in jutri, ko bodo predstavili posamezne projekte; danes ob 15. uri na primer projekta Eduka in Lex, katerih nositelja sta Slori oz. Skgz, jutri ob istem času pa bo govor o čezmejnih kolesarskih poteh in »počasnem« (slow) turizmu. Kot nam je pojasnil direktor Viola, se tačas s predstavniki slovenske vlade že dogovarjajo o smernicah, ki naj bi italijansko-slovensko sodelovanje usmerjale v obdobju 2014-2020. Obmejna območja torej čaka nov program, v katere sektorje bo usmerjen in s kolikšnimi sredstvi bo razpolagal, pa bo povedal čas. (pd)

NASELJE BARCOLANA - Bogata ponudba, a podobna lanski

»Tu je veliko svetlolasccev«

Uradna regatna majica stane 70€ - Tudi veliko slovenskih razstavljevalev

vezenine. Bolj tradicionalni in »plahi« kupci se odločajo za temnomodro polo, ki pa gre odlično v promet tudi v zeleni varianti, saj je tu pri vas res veliko svetlolasccev. Cena? Neravnvo za vse že pre: 70 evrov.

Številni so tudi kioski slovenskih podjetij in ustanov, od jadrnega kluba Čupa in Zadružne kraške banke, ki je kot znano glavni pokrovitelj »brez-

mejnega jadrnice Maxi Jena, do Slovenskega dejavnega gospodarskega združenja, pivovarne Laško, nekaterih slovenskih termalnih centrov, izobraževalne ustanove Ad Formandum (gojenci njene gostinske šole upravlja tudi bife pri Info točki). Na enem izmed prijezov pa je mogoče najti tudi gusarsko ladjo Študijskega centra Melanie Klein, ki obisku vabi vabi otroke in odrasle. (pd)

GORICA - Finančni rezi ogrožajo obstoj slovenskih društev in ustanov

Kulture organizacije z vodo v grlu in praznimi žepi

Denarja ni: napovedujejo se redukcije delovanja in krčenje števila oz. plač zaposlenih

Slovencem v Italiji se ne piše dobro. Odločitev italijanske vlade za proračunski rez v škodo manjšini bo hudo oškodovala ustanove, ki so se dejansko znašle brez denarja, kar bo zaznamovalo delovanje in postavilo v domet kritje vseh stroškov.

»Lahko jo gledamo tako ali drugače, že pa so povsod prazni. Situacija je dramatična,« je bila jasna predsednica glasbenega centra Komel Mara Černic: »Zmanjkalo nam je sredstev. Doslej smo bili kos vsem dolgovom, plačevanju uslužbenec ter najemnine, sedaj pa se postavlja vprašanje, kako bo v prihodnjem.« Med možnimi rešitvami Černiceva ne izključuje najema posojila za kršte plač desetim zaposlenim uslužbenec, ki predstavlja največji strošek ustanove. Seveda pa bo treba temeljito preveriti sploh, kakšni so pogoji za posojilo in koliko bo potem treba še odšteti za obresti. »Tako dejavnima odborniku Eliu De Anni kot funkcionarju Giuseppeju Napoliju sem pojasnila, da se igrajo z ljudmi. Saj ne gre za bajne vsote, pač pa za srednje plače ljudi, ki jih moramo spoštovati.« Sicer bodo v centru preučili tudi možnost posluževanja se socialnih blažilcev, se pravi dopolnilne blagajne in podobnega za kljubovanje mogoči brezposelnosti. »Preden bodo porazdelili denar pa bo minilo precej časa, zato moramo temeljito premisliti, katero pot ubrati.«

Sedmerica zaposlenih v goriškem Kulturnem domu ne prejema plače od julija. »Čakamo, da se kaj premakne, vendar ne vemo, ne kam ne kako,« pravi ravnatelj Igor Komel, ki ocenjuje, da bi bilo krčenje osebja za dom lahko usodno. Sicer stanje ni bilo nikoli enostavno, ugotavlja Komel, vendar smo v preteklih letih vsaj okvirno vedeli, koliko bomo prejeli. Prvi koraki v Kulturnem domu so torej usmerjeni v zreduciranje delovanja, ki pa ne sme prekoračiti določenih meja. »Danes živimo v negotovosti, a sem vseeno optimist in upam, da nam bo uspelo prebroditi to krizo.«

Vsa vprašanje plačevanja osebja je v Kulturnem centru Lojzeta Bratruža nekoliko omejena skrb, saj je pri njih zaposlena le ena tajnica, nam je pojasnila predsednica Franka Žgavec. Potožila je nad nesprejemljivim dejstvom, da do zadnjega ne vedo za vsoto denarja, na katero lahko računajo, kar ne dovoljuje nikakršnega načrtovanja. »Za projekte se navadno odločamo že leto prej, sedaj pa materialno ne vemo, s čim bomo razpolagali in kaj nam bo sploh uspelo uresničiti. Pa še 50-letnico delova-

MARA ČERNIC

KRISTINA KNEZ

FRANKA ŽGAVEC

VESNA TOMŠIČ

IGOR KOMEL

DAMIJAN PAULIN

nja obhajamo letos ...« Treba se bo prilagajati in krčiti tam, kjer se krčiti da in kolikor se le da, je naposled ugotovila.

Pri goriški Zvezi slovenskih kulturnih društev je delovanje zaenkrat zamrznjeno »ozioroma programiramo prihodnje korake z velikim vprašajem, saj ne vemo, ne kdaj in ne koliko pomoči bomo deležni,« razlagata predsednica Vesna Tomsič. Društvo niso izplačali prispevka za redno delovanje in niti za uredniševanje projektov, ki so jih ta predstavila. Zaskrbljenost narača in z njim tudi vznenamirjenost glede prihodnosti, ki še zdaleč ni rožnata. Med čakanjem na razplet dogodkov tako s strani države kot dežele so se že večkrat sestali, da bi preučili ukrepe in spremembe, ki so sedaj nujni.

»Črno« sliko je predstavil tudi Damijan Paulin za Zvezo slovenske katoliške prosvete. »Sredstva se bodo zmanjšala za 20 od-

stotkov in posledično se bo ravno toliko poznalo tudi na številu dejavnosti.« Pri zvezzi imajo le eno zaposleno, tako da pri osebju dejansko nimajo kje rezati, vendar bo vseeno treba skleniti kak kompromis, je zaupal. »Dokler ne bo Dežela FJK porazdelila sredstev, lahko le ugibamo, kaj nas čaka. Upati gre, da je to le prvi dekret, ki mu bo v kratkem sledil še drugi, tako da bomo ohranili vsaj dosedjanje vsoto sredstev.«

Manjkači priliv sredstev je največ žrtev terjal v Dijaškem domu Simona Gregorčiča, kjer se je upravni odbor že junija odločil za neizbežen korak. »Odpovedati smo se morali 59 uram vzgojiteljskega dela tedensko, kar pomeni 11 uram dnevno in istočasno zmanjšati plaču uslužbenec za 20 do 30 odstotkov,« nam je povedala ravnateljica Kristina Knez in poudarila, da je pri vsem tem program, ki ga ponujajo gojencem (letos je teh

GORICA Filozofu vrnil klobuk

Bronastemu kipu filozofa Carla Michelstaedtera v Raštelu klobuka ni odpahl veter, a odtrgal mu ga je v juniju vandal. Včeraj ga je spet dobil se lahko spet ponuja ljudem kot ena izmed mestnih atrakcij. Morda pa bo kdo vzel v roke tudi katero od njegovih knjig.

okrog 80) ostal nespremenjen. Posledice finančnega primanjkljaja nosi na svojih ramenih v glavnem osebje: krčenje tudi ene same ure, bi podrl sistem, ki sloni na nič kaj trdnih tleh. »Nikoli nismo obešali na zvon svojih odločitev, mislim pa, da smo prispevali svoje in dokazali maksimalno mero žrtvovanja. Pričakujemo torej, da bo naš trud upoštevan, da nas ne bodo postavili na isto raven kot tiste, ki čakajo, da se stvari resijo v vrha, in predvsem, da ne bomo primorani vše hujše ukrene, saj drugače tvegamo zaprtje.«

Prav gotovo bodo prispevki vroča tema jutrišnje deželne konference o zaščiti Slovencev, sicer pa bo o njih tekla beseda tudi danes, ko se bo ministrica za Slovence po svetu in v zamejstvu Ljudmila Novak v centru Bratuž sestala z organizacijami in društvom, ki tam delujejo.

Sara Sternad

David Peterin

Inkušnje s tega področja pa niso najboljše, na sprotno, glej zavlačevanje občine Gorica. Treba bo vsekakor premisliti vlogo pokrajine, saj je naklonjenost manjšini bolj odvisna od trenutne politične opcije na vladu kot pa od institucionalne drže ustanove. V razpravo okrog omenjenih tem je vstopil tudi član konzulte in hkrati pokrajinski svetnik Stefano Cosma, ki je kot pripadnik desnosredinske politične sile poudaril, da je prisotnost slovenske manjšine na tem teritoriju bistvo in smisel obstoja tako pokrajine kot dežele FJK s posebnim statutom.

V nadaljevanju zasedanja je bil podparek na vprašanju financiranja manjšine, ki potiska v hudo stisko slovenska društva in ustanove. Člani konzulte so soglasno izrazili solidarnost vsem ustanovam, ki so zaradi finančnih rezov v resnih težavah, ker jim primanjkuje likvidnosti. Solidarnost velja predvsem zaposlenim, čigar delovna mesta so zaradi nastalega položaja ogrožena. Konzulta zato poziva vse institucije ter politične in družbene predstavnike, ki lahko vplivajo na iskanje čimprejšnjih rešitev, da se na vseh ravneh angažirajo in prispevajo k odločilnim premikom, ki bodo omogočili izhod iz takšnega stanja.

Pokrajinska konzulta je nato soglasno odobrila predlog novega poslovnika, ki bo sedaj romal v pristojno komisijo in nato v pokrajinski svet za dokončno odobritev. Glavna novost je preimenovanje konzulte: ko bo pravilnik odobren, se bo uradni naziv glasil »Pokrajinska konzulta za slovensko jezikovno manjšino«. Pri tem so upoštevali nazive, ki jih navaja zaščitni zakon 38/2001. Ob zaključku zasedanja je David Peterin povabil prisotne, naj se udeležijo predstavitev studije o jezikovnih skupnostih v deželi FJK, ki sta jo pripravila SLO-RRI in furlansko filološko združenje: poteka bo v sredo, 24. oktobra, ob 18. uri v palaci Attems Petzenstein v Gorici.

GORICA - V Ulici Manzoni Korak bliže gradnji prve garažne hiše

V roku enega leta predaja območja podjetju

Načrt garažne hiše v prostoru

Občinska uprava ima trideset dni, da naredi še zadnji formalni korak pred gradnjo prve garažne hiše v mestu. Občinski odbor je namreč včeraj odobril izvršni načrt parkirišča, na podlagi sklepa pa mora v roku enega meseca predati podjetju območje ob Ulici Manzoni v Gorici, nakar bodo lahko stekla gradbena dela. Večnadstropno garažno hišo, v kateri bo na voljo okrog 400 parkirnih mest, bo uresničilo slovensko-italijansko podjetje Fruili Garage. Gradnja naj bi trajala največ poldrugo leto. Poslopje bo avtomatizirano, imelo bo dve nadzemni in dve podzemni etaži, vsi parkirni prostori bodo javni. Vozniki, ki bodo parkirišče uporabljali pogosteje ali za daljša obdobja, bodo imeli možnost abonirati. Podjetje bo poskrbelo tudi za preuredivo širšega območja ter za izboljšanje prometne ureditve med ulicama Manzoni in Locchi. Investicija bo veljala skoraj devet milijonov evrov.

GORICA Okoljski davek bo »lažjik«

Pokrajinski odbor je sklenil, da se bo prihodnje leto kolikor vsakokratnega dava ka za pokrajino, ki zadeva zaščito, varstvo in čistočo okolja, zmanjšal na 4,5 odstotka. Ukrep se vključuje v postopno 2-odstotno zmanjševanje davka, za katerega so se upravitelji odločili leta 2009 tudi glede na smernice, ki jih je nakazoval pokrajinski načrt za ravnanje z urbanimi odpadki. Zmanjšanje kolikanca se bo poznalo v občinskih bilanci, saj gre za razbremenitev.

Na zasedanju so spregeli tudi 30-odstotno krčenje stroškov za športna društva, ki se poslužujejo televadnice na zavodu Pacassi; k odločitvi je botrovalo dejstvo, da je streha zavoda potrebitna popravil, ki se bodo začela baje s prihodnjim letom. Nazadnje pa so svetniki na deželi FJK naslovili prošnjo, naj znowa spodbudi soočanje glede možnosti vkopa daljnovidova Redipulja-Videm zahod.

GORICA - Nocoj v centru Lojze Bratuž premiera operete »Pomladanska parada«

V »sladki kriminalki« Travnik namesto Praterja

Lavrenčič: »Imamo potencial, ki bi bil iz umetniškega in formativnega vidika vreden večje pozornosti!«

V prvih jesenskih dneh bo razigrani veter »Pomladanske parade« zapihal na oder Kulturnega centra Lojze Bratuž, kjer bo od danes (premiera bo ob 20.30) in s ponovitvami do 21. oktobra zaživelja uprizoritev operete Roberta Stolza. Ob 50. obletnici odprtja Katoliškega doma, danes centra Lojze Bratuž bo 150 nastopajočih in zakulisnih delavcev počastilo praznično priložnost z novim operetnim dogodkom. Mednarodni orkester Arsatelier, številno zasedbo solopevcv, združeni zbor članov Zveze slovenske katoliške prosvete, otroški zbor Veseljaki iz Doberdoba in pihalni orkester Ricmanje bo vodil dirigent Hilarij Lavrenčič, ki je črpal iz glasbenega zaklada delo z večstranskim potencialom. O svojem najnovejšem operetnem podvigu pravi: »Upoštевam operete, ki jih najbolje poznam, sem jih že imel priložnost poglabljati in za katere menim, da so primerne za mesečno skupino profesionalcev in amaterjev. V »Pomladanski paradi« so glavne vloge razporejene precej enakovredno, brez potrebe po izstopajočem solistu, kar bi v našem primeru pomenilo nalagati na eno samo osebo breme velike odgovornosti. Druga prednost te operete je dejstvo, da vsebuje prepoznavne elemente našega kulturnega udejstvovanja s poudarjanjem vloge otroškega in mešanega zabora ter godbe.«

Po uspehu treh filmskih različic je skladatelj Robert Stolz prenesel »Pomladansko parado« na oder dunajskega gledališča Volksoper, kjer so občinstvo navdušili »živahni ritmi, strastne melodije in vesele koračnice«. Kako bo ta glasba navdušila tudi naše poslušalce?

Glasba je bila napisana verjetno okrog leta 1962, saj je založba Sonzogno iz-

dala partituro leto kasneje. Zato bomo ob petdesetletnici centra Bratuž izvedli delo, ki ravno tako praznuje svojo petdesetletnico. Stolz je bil tedaj eden od najvidnejših dirigentov in skladateljev; dirigiral je izvedbe Lehárjevih in Kálmánovih operet kot tudi ameriških muziklov. Imel je vpogled v celoten žanrski razpon glasbenega gledališča: s prefinjenim smislon za orkestrske barve je v svoje delo vključil dunajske valčke, kabaretno glasbo, koračnice za pihalni orkester, nežne in spevne melodije, ki sestavljajo prikupno, raznoliko celoto.

Ernst Marischka, režiser priljubljene filmske trilogije o Elizabeti Avstrijski, je s Hugo Wienerjem ssoavtor libreta, v katerem nastopa celo avstrijski cesar, v vaši priredbi pa tudi dekle iz Doberdoba ...

Zgodba je tako rekoč »sladka kriminalka« o partituri, skriti v rogljičku in o domnevnom poskušku atentata na Franca Jožeta. Ravnlik cesarja je usmeril našo postavitev, ki se ne dogaja na Dunaju, temveč v Gorici, kamor je prišel na obisk leta 1900. To daje predstavi prijetno domačnost, s Travnikom namesto Praterja in drugimi prepoznavnimi prizorišči dogajanja. Izvedba predvideva pogosto menjavo scen, zato se moramo na poseben način zahvaliti scenografu Aleksandru Starcu, ki je mojstrsko izkoristil zmogljivosti malega odra s sredstvi čarobne gledališke obrti in s pomočjo dragocenih prostovoljcev. Ob scenografu je uprizoritev seveda nastala v temsnem stilu z režiserjem, saj tovrstno delo lahko funkcioniра le na osnovi ubranega sodelovanja med soustvarjalci, ki skrbijo za različne aspekte uprizoritve. Prvič delam z Jožetom Hrovatom, ki ima послuh za glasbo in smisel za detajle, kar je redka lastnost.

Rossana Paliaga

Posnetka
z zadnje odrške
vaje pred
nocojšnjo
premiero

BUMBACA

Carolina Bagnati pa je podpisala učinkovite koreografije.

Kako ste uskladili delo znotraj tako številne ekipe sodelavcev?

Koordinacija take zasedbe zahteva veliko natančnost in organizacijo je bila na visoki profesionalni ravni. Tudi vsi izvajalci so bili stoddostno angažirani. Pohvaliti moram prizadevnost in pogum predsednice centra Bratuž, Franke Žgavec, in njene ekipe, ki so mi zaupali vodstvo in so poskrbeli za pripravljalno delo, od odličnega prevoda in ritmične priredebe Ivana Tavčarja do sestavljanja ekipe. Cilj projekta je bila združitev ustvarjalcev z našega teatra. K sodelovanju smo povabili predvsem Goricanje, nekateri sodelavci pa prihajajo tudi iz Trsta in iz Slovenije ter velika večina se z glasbo ukvarja iz lastnega veselja. V orkestru igrajo diplomiranci in študentje višjih razredov iz naših glasbenih šol. Zanje je zagotovo izjemno koristna izkušnja in ob vodenju ne morem mimo misli, da bi lahko pogosteje izkoristili ta skupni potencial, ki bi bil iz umetniškega in formativnega vidika vreden večje pozornosti in podpore za bolj redno delovanje.

Rossana Paliaga

GRADIŠČE - Deželni svetnik med »gosti« CIE

Obsedel na vozičku

Radouane se je po begu v center vrnil z razbitima gležnjema - Pustetto obsodil nečloveške razmere v centru

Da je center za identifikacijo in izgon priseljencev v Gradišču (CIE) sramota za italijansko t.i. civilno državo, v svojem spletlem blogu zatrjuje deželni svetnik Levice, ekologije in svobode (SEL) Stefano Pustetto. Konec septembra je namreč spet obiskal prostore centra, da bi preveril, ali so novice, ki le redko in bežno pronicajo izza sivega, skoraj neprebojnega obzidja, resnične.

V centru je nastanjenih več tujcev, ki po identifikacijskem postopku čaka na izgon iz naše države. Tako kot že večkrat je tudi tokrat Pustetta ob prihodu pričakal pogled na izmučene ljudi, ki jih je Italija globoko razočarala. Prepričani so bili, da bodo tu, v civiliziranem svetu lahko znova živelji, pa ni bilo tako, saj jim je vsakršna svoboda prepovedana.

Številni spijo na tleh, ker je ležišča dač pre malo: v zadnjih protestih je bilo več ležišč poškodovanih in uprava ni poskrbela za njihovo zamenjavo. Na ograjenem dvorišču pred »spalnicami« lahko končno zadihajo, a to je vse, kar jim je dovoljeno. Nobenega mobilnega telefona ne smejo imeti

pri sebi, pa tudi na nogometno igrišče sploh ne smejo več stopiti, saj je nekaterim ravno od tod uspelo zbežati. Da ne govorimo o hrani, ki je nekakovostna in vsak dan ista.

Pustetto je v glavnem potrdil dejstva, o katerih smo že slišali oz. brali, saj je v zadnjih časih vstop v center CIE nekaterim dovoljen (sicer do dovoljenja le s težavo prideš); številni obiskovalci so potrdili, da so živiljenjske razmrez živalske. Svetnik stranke SEL je opozoril tudi na zgodbu o »gostu« Radouanu, ki so ga po begu znova priveli v center z nogama v mavcu zaradi razbitih gležnjev ... »Država bi moral poskrbeti za zdravstveno stanje teh oseb, zajamčiti bi jih morala primerno in dostojno zdravstveno nego, ki pa je danes v centru le utepija.« Radouan je danes na vozičku in v pomoci so mu le ostali gostje centra. Druge oskrbe, ki bi mu sicer pripadala, ne koristi.

»Naši vodilni možje si polnijo usta z božjimi nauki, sami pa pozablajo na te reveže in nadaljujejo z izvajanjem rasističnih določil prejšnje vlade, ki je - ne pozabimo - poslovala z Gadafijem.«

GORIŠKA

Štirideset let Kraških krtov

Praznovali bodo jutri na Vrhу

Na današnji dan leta 1972 so na Vrhу člani Jamarškega odseka SPDG ustanovili samostojen jamarški klub in ga poimenovali Kraški krti. To pomeni, da se je organizirano jamarstvo na Doberdobskega Krasu uveljavljalo že pred uradno ustanovitvijo specializiranega kluba. Zaslugo za drobne začetke in uspešen zagon jamarške dejavnosti nosi pokojni učitelj Slavko Rebec iz Gorice, ki je klub vodil prvi deset let obstoja. Za obdobje skoraj treh desetletij ga je nasledil Stanko Kosič iz Doberdoba. Sedaj je na predsedniškem mestu Edvard Gergol, prav tako iz Doberdoba.

Za štiridesetnico, ki jo bodo proslavljeni jutri z začetkom ob 11. uri na svojem sedežu na Vrhу, so društveni člani z oddorom pripravili slavnosten program, ki mu bodo prisostvovali številni ugledni gostje in seveda mnogo prijateljev ter simpatizerjev jamarstva in Kraških krtov posebej, saj imajo slednji kaj povedati in pokazati. Izstopa seveda Kraljica Krasa, najlepša in najdaljša jama na tem koncu Krasa. Zraven nje je vsem v ponos društveni sedež, ki so ga začeli zidati po odkritju Kraljice in ga odprli leta 1974. Zgradili so si podzemno skladišče. Tudi na področju publicistike se klub lahko ponaša z nekaj temeljnimi izdajami, največje zadoščenje pa izvira iz dolgoletnega iskanja in obiskovanja jam ter iz nekaj odmevnješih odkritij. V zadnjih štirih letih so zabeležili več kot 150 izhodov, ogledov, spustov. Pomenljivo vlogo odigrava klub na področju izobraževanja in okoljevarstvenega osveščanja. Praznični protokol predvideva droben dodatek: na jamarskem domu bodo odkrili klubsko oglasno desko. (ar)

GORICA - Isonzo Soča

Nora Gregor junakinja stripa

Isonzo Soča je sicer revija, ki izhaja vsaka dva meseca že več kot 22 let, a 96. številka dokazuje, da uredništvo in njegovim zunanjim sodelavcem ne zmanjka izvirnega gradiva.

Že sam uvodnik nas sooča z razmeroma novo zamislio o razmeščenem muzeju dvajsetega stoletja, ki naj bi prekril čezmerni prostor. Izraz sicer marsikdo uporablja tudi za obrobne zadeve, pri reviji pa imajo v mislih oprijemljiv kompleksen načrt. Uvodniku sledi aktualnost - zamenjava v vodstvu goriške nadškofije: Dino De Antoni odhaja, prihaja Carlo Maria Radella. Tehtnemu okviru pogledov in dogajanj v našem prostoru, ki nam ga ponuja Andrea Bellavite, sledita intervjuja z obema akterjema rimskokatoliške Cerkve.

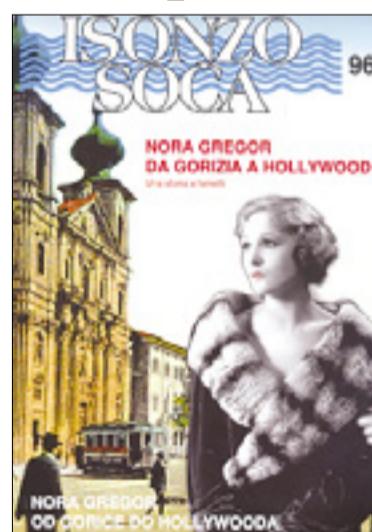
Kaj bo s sodiščem v Palmanovi: ga pridružijo Vidmu, ali ima Gorica še kakšno možnost? Tudi v tem primeru nam časopis postreže z intervjujem, ki ga je s predsednikom goriških odvetnikov opravil Dario Ledri.

V Gorici in na desnem bregu Soče znotraj pokrajine izplačuje pristojni zavod 32.000 pokojnin. Od sedanjega stanja uredništvo in pisec Diego Kuzmin razširjata svoje podatke na prejšnji stoletji s primerjaj izjemnih osebnosti, ki so po upokojitvi izbrale Gorico za končno bivališče.

Kolikokrat smo požirali očitek, da je na vzhodni strani meje vse odbijajoče in neliberalno! Italo Chiarion opisuje, kdo je bil proti odpiranju med mestoma. Specifično izvemo o dogajanjih povezanih z odpiranjem Škabrijelove in Erjavčeve ulice. Čigava je »zasluga«, da je zaprost vztajala daleč v naš čas?

Casopis je večkrat pisal o rimskem mostu med Majnicami in Sovodnjami. Tokrat se vrača ob odkritju temelja med gradnjo tretje avtocestne steze in se sprašuje, zakaj ni tisti kraj bil primerno ovrednoten. Bolj vprašljiv je predlog, da bi se avtocesta v smeri Ljubljane imenovala z antičnim imenom Gemina.

Maurizio Bolteri je izletnik, ki dobro pozna goriško ozemlje. Njegovo opisanje dokazuje, zakaj smemo poimenovati Gorico z oznako Caput mundi. Lucia Pillon nam opisuje svoje delo arhivarke med razkrivanjem šolskega gra-

Naslovница 96. številke

diva in neki mestni šoli. Kar nekaj podatkov se tiče tudi usode slovenskih šol.

Lorena Fornasir je psihoterapeutka iz Pordenona in hči partizanske bolničarke ter obveščevalke v letih 1942-1945. Z občutljivostjo, ki izvira od njene matere, je zapisala občutke in opažanja med obiski v Srbiji po bombardiraju Novih letal. Od podnaslovov v članku navajamo le enega: »Oči brez nasmeha«. Anna Di Gianantonio je napisala recenzijo Rebulove knjige v italijanskem prevedenu »Notturno sull'Isonzo«. Na naslednjih straneh zvemo o najdbah v stavbi na Starem trgu, kjer je nekoč bila bolnišnica. »Tuja bitja na Doberdobskega Krasa« je naravoslovn zapis iz računalnika Alfa Scarpe. Paolo Viola pa se kritočno obrege ob kičaste prireditve v Furlaniji: preteklost ni kičasta folklora, temveč vse kaj drugega.

Poleg rednih zaključnih rubrik imamo še izjemnost v obliki stripa. Miriam Blasich nam na petih straneh priča življenje filmske in gledališke igralke Nore Gregor, ki ji je posvečena tudi naslovica. Naj spomnimo, da je njen lik odkril in na več pobudah zarisal goriški Kinoatelj. Zgovern je naslov strip: »Od Placute do Hollywooda.« Nezanemarljivo: strip je v barvah in bo pripomogel k poznavanju te rojakine, ki se uvršča med goriške osebnosti, katerim je in bo revija posvetila izjemno pozornost. (ar)

GORIŠKA - Alkoholizem vse hujši problem

Dobra polovica dijakov se je vsaj enkrat že opila

Svoje prispevata tudi gospodarska in finančna kriza - Narašča opijanje žensk v srednjih letih

Registrirana poraba čistega alkohola v Sloveniji znaša več kot 10 litrov na prebivalca. »Slovenski vzorec se lahko skoraj natančno prenese na Goriško, ne odstopamo ne navzgor ne navzdol. Stanje pa je slabo. Po nekaterih izsledkih bi morali tej registrirani porabi dodati še 5 do 7 litrov, kar je grozen podatek,« poudarja Marko Vudrag, direktor novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo, ki še posebej izpostavlja zaskrbljujoč podatek o tem, da imajo otroci prvi stik z žganimi pijačami že v štirinajstem letu in da je bila dobra polovica dijakov v regiji že vsaj enkrat opitih. »Naša družba je zelo tolerantna do pitja alkohola, zato smo starejši zelo negativen zgled mladim. Otroci alkohol zlahka dobijo doma,« svari Vudrag.

Posledica pretiranega uživanja alkohola so številne težave: socialne, zdravstvene in ekonomske. Samo v Goriški regiji je bilo predlani alkoholu moč pripisati 42 smrti, med umrliimi je večina moških. Najpogosteji vzrok smrti je alkoholna bolezen jeter oziroma alkoholna cirroza ter duševne in vedenjske motnje zaradi uživanja alkohola, med temi je bilo največ sindroma odvisnosti od alkohola. »Nekaj uspehov je bilo doseženih s precej strogim zakonom o cestnem prometu. V 2011 je v primerjavi z letom prej padlo za 40 odstotkov število nesreč, povzročenih zaradi alkohola. To je pomemben podatek, v tej smeri moramo delovati,« je prepričan Vudrag. Prav zato se je včeraj v Novi Gorici odvijala regijska konferenca javnega zdravja, ki je združila predstavnike zdravstvenih služb, sociale, policije in društev, ki se ukvarjajo s to problematiko. Na podlagi že izdelanega predloga Regijskega akcijskega načrta za zmanjševanje škodljive in tveganje rabe alkohola je treba namreč začeti družbeno akcijo širih razsežnosti.

Katja Munih

GORIŠKA - Msgr. Carlo R.M. Redaelli

Novi nadškof se bo jutri srečal s tržiškimi delavci

V nedeljo prihod v Gorico - Danes bodo odkrili doprsni kip nadškofa Pietra Cocolina

Goriška se pripravlja na sprejem svojega novega nadškofa. Carlo Roberto Maria Redaelli bo v Gorico slovesno vstopil v nedeljo popoldne, zgovorno pa je dejstvo, da se bo še pred tem v Tržiču srečal z delavci, vendar ne le s tistimi, ki so zaposleni v krajinskih industrijskih obratih, temveč prav z vsemi, ki so zaposleni na katerem koli področju, v družini, na kmetih, v civilni družbi, prostovoljstvu, predvsem seveda tudi s tistimi, ki so bili ob delo ali ga ne najdejo. Jutrišnje srečanje z nadškofom bo z začetkom ob 15. uri na Trgu Republike v Tržiču, potekalo pa bo v obliki dialoga. Izbira Tržiča ima še dodaten pomen: ladješčinsko mesto ima na ozemlju goriške nadškofije najbolj izrazito prisotnost priseljencev, kar je izvir za krajino Cerkev. Po tržiškem pogovoru z delavci se bo msgr. Redaelli ob 20. uri v stolnici v Červinjanu srečal z mladimi.

Nedelja bo gosta. Nadškof se bo okrog 9.20 srečal z redovnicami in institutu Rosa Mistica v Krminu, nakar bo obiskal inštitut za psihopedagoško pomoč Villa Santa Maria della Pace v Medejah, kjer se bo srečal z mladimi s posebnimi težavami. Ob 15. uri bo besedeno bogoslužje v Ogleju: msgr. Redaelli bo v baziliki počastil relikvije ogledskih mučencev, zmolil ter prejel prstan in križ, ki ju je cesarica Marija Terezija poklonila prvemu goriškemu nadškofu Attemsu. Sprevd bo nato krenil proti Gorici. Ob 16.45 je predviden prihod v mesto. Pred stolnico cerkvo bo sprejel župan Ettore Romoli. Ob 17. uri bo slovesna sv. maša, pri kateri bodo prebrali papeževo bulo, s katero je Benedikt XVI. imenoval msgr. Redaellija za goriškega nadškofa, njegov predhodnik in apostolski administrator msgr. Dino De Antoni pa mu bo podelil pastirsko palico. Novega nadškofa bodo pozdravili predstavniki duhovščine, dekan, diakon, redovnica, redovnik in družina. Prisotni bodo tudi verniki iz Lombardije - msgr. Redaelli

Nadškofijska palača v Gorici BUMBACA

prihaja iz Milana - somaševali pa bodo škofje iz Triveneta, Slovenije, Avstrije in drugih krajev, ki so povezani z ogledsko Cerkvijo. Na trgu pred stolnico bo velik ekran. Ob 19.30 se bo nadškof v palači škofijskega ordinariata sestal s predstavniki oblasti in javnih uprav. Dan kasneje, v ponedeljek, se bo v duhovniškem domu v Semeniški ulici v Gorici srečal z duhovniki in osebjem. Ob 11.30 bo šel h kapucinom, ki upravlja menzo za revne: kosil bo z njimi, s kapucini in prostovoljci. Ob 15. uri bo obiskal Zavod Svete Družine, kjer se bo srečal z gostjami, s slovenskimi redovnicami, mladimi in družinami, ki obiskujejo slovensko ustanovo. Ob 16. uri bo vstopil v bolnišnico Janeza od Boga, kjer se bo srečal z vodstvom zdravstvenega podjetja, osebjem in bolniki.

V pričakovanju na njegov prihod bo danes krajska svečanost v veži nadškofijske palače: ob 11.30 bodo na pročelje pritrtili nadškofov grb, ki so ga upodobili dijaki umetnostnega instituta Maks Fabiani, opoldne pa bo v prvem nadstropju dvorca odkritje doprsnega kipa nadškofa Pietra Cocolina ob 30-letnici smrti.

NOVA GORICA - Evakuacija

Župan skočil skozi okno mestne hiše

S pokom, dimom in tulečimi sirenami gasilcev in reševalcev se je včeraj začela vaja evakuacije v primeru požara na novogoriški občinski stavbi. Da je bil scenarij že bolj grozljiv, so si snovalci vaje zamislili še potres sedme stopnje. Tla se v resnici niso tresla, so pa gasilci in reševalci iz mestne hiše res evakuirali okrog 250 ljudi, med njimi tudi nekaj »ranjenih«. Iz vaje ni bil izvzet niti novogoriški župan Matja Arčon, ki je skok skozi okno na reševalno blazino dobro prenesel.

V vaji je sodelovalo 150 gasilcev, reševalcev in pripadnikov civilne zaščite, uporabljeni pa so bila vsa sredstva zaščite in reševanja na območju novogoriške mestne občine in sosednjih občin: javna gasilska služba, Enota civilne zaščite (CZ) za hitro posredovanje, Enota CZ za zveze in informacijsko podporo, Enota CZ za intendantsko podporo, Enota CZ za prvo pomoč, ekipa reševalnih psov, policija in pristojne občinske službe. Namen vaje je bil preveriti ustreznost konceptov zaščite, reševanja in pomoči ter njihovih rešitev v sprejetih načrtih zaščite in reševanja v primeru požara na objektu. (km)

Župan z okna

FOTO K.M.

TRŽIČ - V priredbi združenja ANMIL

Spoštljiv spomin na žrtve nesreč na delovnih mestih

Pred tržiškim pokopališčem

BONAVENTURA

Zverinice priateljice

Na sedežu društva Prologo v Ulici Ascoli v Gorici bo danes ob 18. uri predstavljena knjiga »Zverinice priateljice - Amiche bestioline« pesnika Matjaža Pikala. Napisal jo je v okviru projekta Koderjana, ki poteka v Topolovem. Med tamkajšnjim bivanjem je dobil lani navdih za otroško pesniško zbirko in ji dodal zgoščenko, ki vsebuje 14 pesmi; 26 pesmi o zverinicah priateljicah je nato v italijansčino prevedel Miha Obit, za ilustracije pa je poskrbel Cosimo Miorelli. Knjigo so izdali zadruga Novi Matajur, kulturno društvo Ivan Trink in društvo Topolovo.

Družba Rogos ob izlivu Soče

Družba Rogos bo danes ob 11. uri uradno prevzela v upravljanje deželni naravni rezervat Otok Cona ob izlivu Soče v občini Štarancan.

Obstrelitev divjih prašičev

Deželni svetnik stranke upokojencev Lui-gi Ferone je znova opozoril na divje prašiče, ki povzročajo neprecenljivo škodo tudi goriškim kmetovalcem v Podgori, Pevni, Ločniku, na Oslavju, v Mošu, Krminu in Števerjanu. Svetnik je ocenil, da bi bilo treba poskrbeti za njihovo obstrelitev.

Točil brez plačila

Voznik mercedesa z italijanskimi registracijami je na Petrolovem bencinskem servisu v Vrtojbi natočil za 100 evrov goriva in odpeljal v Italijo brez plačila. Policisti bodo zoper njega podali ustrezni ukrep. (km)

Kdo so današnji pirati?

Združenje Marinai d'Italia vabi danes ob 18. uri v dvorano v Ul. San Francesco 44 v Tržiču na srečanje z Eugeniom Bonom, ki je bil z drugimi 21 italijanskimi in indijskimi mornarji posadke tankerja Savina Caylyn 11 mesecev v rokah somalijskih piratov.

Tehnika in umetnost

V prostorih novogoriške Krajevne skupnosti bo danes ob 17. uri odprtje razstave »Tehnika in umetnost z roko v roki«. Razstavlajo dijaki Tehniškega šolskega centra v Novi Gorici. Na ogled bodo tudi pesniške zbirke, ki so nastajale v okviru bralnega kluba. (km)

Po Gregorčičevi poti

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renč ter Krajevna skupnost Gradišče nad Prvačino prirejata jutri tretji pohod po Gregorčičevi poti. Od 9.30 dalje bo pri prvi spominski tabli ob spomeniku renčkim zidarjem v Renčah potekala prijava udeležencev, ob 10. uri bo začetek pohoda iz Renč mimo Ošveljka na Gradišče z vrniljivo skozi Arčone do Renč. Po pohodu bo v Kulturnem domu v Renčah pogovor z gostjo Nedо Rusjan Brč, avtorico in režiserko Primorske trilogije. (km)

Gorsko prepevanje

V sprejemnem centru Gradina pri Dobrobovu bo jutri ob 18. uri tretja zborovska revija z naslovom »Cantando la montagna«, ki jo organizira pevski zbor planinskega kluba CAI iz Tržiča; sodelovala bosta zborca Glemonensis iz Huminia in Io-tu-Noi iz Vileša.

V Tržiču je včerajšnji dopoldan minil v znamenju spoštljivega spomina na žrtve nesreč na delovnih mestih. Na pobudo pokrajinskega združenja ANMIL so priredili kar dve spominski slovesnosti, in sicer na pokopališču pri spomeniku žrtvam na delu in v ladješčini Fincantieri. Obeh so se udeležili predstavniki krajinskih oblasti, sindikalnih organizacij ter sil javnega reda. Žrtvam nesreč pri delu in invalidom bo posvečen tudi nedeljski dan. V Gorici bo tako ob 9. uri maša v stolni cerkvi, ob 9.40 bo od tam krenil sprevod po mestu, ob 10.10 pa je predvidena še krajska svečanost na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 4. novembra, ob 17. uri »na slepo« (Gregor Čušin), nastopa Ta bolj' Teatr KPD Josip Lavtižar iz Kranjske Gore; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD«: v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 13. oktobra, ob 20.30 »Eh... o le avventure di M. Ballon«, nastopa Yves Lebreton; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 31. oktobra, ob 20.30 zadnja predstava letošnjega festivala komičnega gledališča »Komigo 2012«, Gre za svojevrstno »produkcijs Komigo« s naslovom »Pravljice (za odrasle)«, na kateri bodo med drugimi nastopili gledališki igralci Robert Cotič, Solange Degehardt, Nadja Šuligoj. Poleg abonentov Komigo bodo imel prost vstop tudi abonenti nove gledališke sezone SSG v Gorici, pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20) pa bo potekala predprodaja vstopnic.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: gledališka predstava »Krojači sveta - Funeral Fashion Show«, ki je bila napovedana za danes, 12. oktobra, in soboto, 13. oktobra, odpade zaradi bolezni v ansamblu.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo v torek, 30. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v Kulturni Center Lojze Bratuž v Gorici na ogled Lutkovne predstave »Hruške gor, hruške dol«, polžkov abonma. Nastopa Lutkovna skupina KPD Šmihel.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.45 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti ala deriva«.

Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.10 »On the Road«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom).

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Ferdo Kronta« (Filmski vrtljak).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 19.45 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti ala deriva«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Paranormal«; 22.15 »Paranormal« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Total Recall - Atto di forza«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutti i santi giorni«.

Razstave

V GALERIJI SPAZZAPAN v Gradišču (Ul. Marziano Ciotti 51, spazzapan@gmail.com) se bosta ob razstavi »Contemporanea/mente. Graziano Negri / Massimo Poldelmengo« danes, 12. oktobra, ob 17.30. Graziano Negri in Massimo Poldelmengo srečala z Nanetom Zavagnom, sledil bo voden oglj razstave z umetnikoma.

RAZSTAVA UDELEŽENCEV SLIKARSKIH NATEČAJEV ob prireditvi »Nedelja umetnosti v Gorici«, ki ga je organiziralo združenje Nuovo Lavoro iz Gorice 23. septembra, je na ogled v galeriji Dore Bassi v deželnem auditoriju v Ul. Roma v Gorici; še danes, 12. oktobra, 10.00-12.00, 16.00-19.00 (informacije po tel. 389-1810155 - Ada Marina Candussi in 329-0088908 - Mariadolores Simone).

V GALERIJI MARIA DI IORIA v Državnih knjižnici v Ul. Mamelj v Gorici bo do 12. oktobra na ogled razstava z naslovom »Lacerti grafici« slikarja Gina de Finetti; na dvorišču in pod obočki knjižnice je na ogled razstava z naslovom »Noi abbiamo pregiudizi«; razstavlajo Gianni Pasotti, Marisa Bidese in Giammarco Roccagli; več na www.isontina.beniculturali.it.

XIV FOTOSREČANJE v Kulturnem domu v Gorici: razstavlajo Francesca Cristin, Massimo Marchini, Thomas Ortolan, Borut Peterlin, Enzo Tedeschi, Rajko Žbogar ter krožek Circolo dell'Immagine »La Loggia«; do 13. oktobra ob delavnikih 10.00-13.00, 16.00-18.00.

KRUT vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta; informacije in prijave na sedežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

V GALERIJI ATELIER V EDA CENTRU v Novi Gorici je na ogled razstava likovnih del Ines Drole - Nande in gledališke umetnika Paola Figarja do 22. novembra; več na info@atelier.si, www.atelier.si.

Koncerti

»POMLADANSKA PARADA« bo uprizorjena v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici danes, 12. oktobra, ob 20.30. Opereto v dveh dejanjih avstrijskega skladatelja Roberta Stolza za soliste, igralce, baletke, otroški in mesani zbor, godbo ter orkester bo dirigiral Hilarij Lavrenčič, režiser je Jože Hrovat. Ponovitve bodo v soboto, 13. oktobra, ob 20.30, v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra, ob 16.30. Predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici vsak dan med 8.30 in 12.30 ter med 17. in 19. uro (tel. 0481-531445, kcl.bratuž@libero.it).

MEDNARODNI FESTIVAL KOGOJEVI DNEVI 2012: 14. oktobra, ob 15. uri v cerkvi Sv. Jurija v Bardu v Benečiji koncert godalnega kvarteta Calisto. 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu Glasbena matica v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem prireja koncert Slovenskega komornega zboru. Abonmaji za vse koncerne pri TIC Kanal, v galeriji Rika Debenjaka in knjižnici Josipa Kocjančiča v Kanalu po ceni 10 evrov. Za vse koncerte izven Kanala bo organiziran avtobusni prevoz (prijava TIC Kanal).

SKD HRAST vabi v nedeljo, 14. oktobra, ob 18.30 na sedež društva Hrast v Dobrodobu (za cerkvijo) na instrumentalni večer »Klavirski trenutek«, ki ga bosta oblikovala pianista Mateja Jarc in Samuele Vittorio Ferletti iz razreda prof. Beatrice Zonta.

KONCERT »LED ZEPPELIN - CELEBRATION DAY« bodo predvajali v tržiškem Kinemaxu istočasno s kinodvoranami celega sveta v sredo, 17. oktobra, med 18. in 21. uro; rezervacije po tel. 0481-712020.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v soboto, 20. oktobra, ob 20.15 koncert violinistke Anje Bukovec in seksteta klarinetov Pan Ars; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturdom-n.g.si.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na Srečanje glasbenih šol v torek, 23. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s KD Sabotin iz Štmavra v okviru Koroških

kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na koncert z naslovom »Cerkvena glasba skozi stoletja« v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v cerkvi Sv. Silvestra v Pevmi. Nastopajo MePZ PD Sele, Orkester GŠ Glasbena Promlad, Andrej Feinig - orgle.

Šolske vesti

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE GORICA sprejema vpise za akademsko leto 2012-2013 v večnamenskem sedežu v Ul. Baiamonti 22 v Gorici ob ponедeljkih 9.30-11.30 in 16.00-18.00, ob sredah 16.00-18.00, ob torkih, četrtekih in petkih 9.30-11.30; po 19. oktobru se bodo vpisovanja nadaljevala na tajništvu. Otvoritvena slovesnost bo v petek, 19. oktobra, ob 17. uri v deželnem auditoriju v Ul. Roma v Gorici, lekcije bodo začele v ponedeljek, 22. oktobra.

Izleti

LETNIKI 1962 z goriške pokrajine prirejajo 20. oktobra izlet na Brione; informacije in vpisovanje po tel. 333-6620170 (Bernarda), 320-4109538 (Rudi) in 339-7047196 (Boris).

AVTOBUSNI IZLET V SKLOPU NIZA »KNJIGA OB 18.03«: na trgu pred železniško postajo v soboto, 13. oktobra, ob 10.03 z naslovom »Sulle tracce di Alboino«, izlet od Romansa do Čedada bo vodil Roberto Covaz; informacije in rezervacije po tel. 342-5542360.

DRUŽENJE OB KOSTANJU v organizaciji SPDG bo v nedeljo, 14. oktobra, pri Štekarjevih v Števerjanu od 12. ure do mraka, v jutranjih urah pa planinci prirejajo netekmovalno kolesarsko vožnjo (za gorske kolesarje) po Brdih in tudi družinski pohod. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Zbirališče pri športni palaci v Podgori ob 9.45, start ob 10. uri.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA spočajo postanke avtobusa za udeležence celodnevnega izleta z dne 20. oktobra v Brkine in Opatijo: ob 6.15 na avtobusni postaji v Gabrijah, ob 6.30 pri spomeniku v Jamljah, ob 6.40 pri spomeniku v Dobrodobu, ob 6.45 pred picerijo Gambero v Selcah, ob 6.50 pred gostilno v Štivanu; informacije na tel. 380-4203829 (Miloš).

AŠKD KREMENJAK IN TURISTIČNO DRUŠTVO DREN prirejata 17. Krasiski krožni pohod Sela na Krasu-Jamle-Sela na Krasu, ki bo potekal v nedeljo, 21. oktobra. Vpisovanje se bo začelo ob 9. uri na prireditvenem prostoru v Selah na Krasu, start je predviden ob 10. uri. Ob 13. uri bo kosilo v Selah na Krasu, ob 14. uri pa se bodo začele družabne igre za prehodni pokal. Sledila bo zabava s plesom. Organizatorji opozarjajo, da je za udeležbo na pohodu obvezan veljavni osebni dokument, priporočajo pa tudi primerno obutev. V primeru slabega vremena pohod odpade.

5-LETNIKI iz Števerjana, Sovodenj, Štandreža in Dobrodobu se bodo srečali na večerji v gostilni pri Brankotu na Poljanah v soboto, 17. novembra; kdor si želi zabave in lepega vzdušja, naj se javi do četrtega, 25. oktobra, ob uri obedov po tel. 346-6170924 (Ana Florenin) in tel. 329-0582186 (Pepe Jezen).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi v petek, 19. oktobra, ob 17. uri v Kulturni dom v Gorici na slovesnost ob 30-letnici društvenega delovanja. V program sta vključena predstavitev razstave novejših del društvenih likovnih umetnic in nastop pevskega zbora.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditve »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici (Bevkov trg 3) na pobudo Pokrajinske zveze DU (Nova Gorica) in Kruta v sodelovanju z upokojenskimi društvimi. V dopoldanskem času je organiziran izlet z obiskom Goriških Brd. Ob 10. uri bo odhod z avtobusom izpred Rdeče hiše v Gorici. Ob 11. uri bo poklon žrtvam NOB pri spomeniku v Gonjačah, nato voden oglj vasi Šmartno. Po kosilu v gradu Dobrovo bo odhod v Novo Gorico na koncert. Na avtobusu je na razpolago 25 mest. Pohitite! Prijava za avtobus spremjam po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič in Novim glasbenim okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo v ponedeljek, 29. oktobra, ob 19. uri v Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici na okroglo mizo z naslovom »Različne ravni zastopanosti slovenske narodne manjšine v Avstriji in Italiji«. Sodelovali bodo predstavniki EL, SSK, NSKS, SSO, SJK in KZ.

ZENSKI ODBOR OO SDS AJDOVŠČINA IN MOHORJEVA ZALOŽBA CELOVCA vabi na pogovor z avtorjem in predstavitev knjige »Od Belce do Velikovca ali Kako sem vzljubil bom« Igorja Omerze danes, 12. oktobra, ob 19. uri v Domu kranjanov Ajdovščina, Prešernova 26, Ajdovščina (vhod za trgovino Manufaktura).

DEŽELNO DRUŠTVO AITF (Associazione italiana trapiantati di fegato) prireja danes, 12. oktobra, ob 20.30 javno srečanje z naslovom »Volja do življene, volja do darovanja« v dvorani Fajdutti v Ločniku. Pokrovitelj večera sta goriška občina ter Kmečka in obrtna hranilnica Ločnik Fara Koprivno. Na ogled bo kratki film »La vita vissuta«, sledili bodo posegi direktorja deželnega centra za presaditev Roberta Peressutija, odgovornega na oddelku za medicino goriške bolnišnice Carla

SPDG obvešča, da poteka redna tedenska vadba v okviru načrta rekreacijske telovadbe ob sredah med 19.30 in 20.30; informacije Aldo Bauzon.

TRŽNICA na Placuti poteka vsoko prvo nedeljo v mesecu.

V DIJAŠKEM DOMU V AJDOVŠČINI uresničujejo dijakinje in dijaki projekt »Re-Akcija«, barvitega obnavljanja dotrajane opreme mladinske sobe z ustvarjalko Petro Doljak. V duhu uporabe starega in zavrnjenega zbirajo stare jeansne in podobno blago iz katerega bodo nastale nove prevleke; informacije po tel. 03865-3664126 (Tina Vrčon) in 003840-332990 (Petra Doljak).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka do 10. ure.

<p

V FORMULI 1 TUDI ŽENSKA

SEUL - Monisha Kaltenborn je postala prva ženska v zgodovini formule 1, ki je postala vodja kakšnega moštva. Peter Sauber, osemindesetdesetletni Švicar, je namreč nepreklicno odstopil in ne bo več opravljal vsakodnevnega vodenja ekipe Sauber, ki jo je ustavil, še vedno pa bo predsednik skupine Sauber ter bo še naprej sprejemal strateške odločitve. »Kaltenbornova ima nedvomno dovolj znanja in izkušenj ter bo lahko zagotovila delovanje ekipe tudi v prihodnjem, kar je zato zelo pomembno,« je dejal Sauber.

Olympiacos Piraeus - Caja Laboral 85:81 (fotografija ANSA), Zalgiris Kauunas - Cedevita Zagreb 90:62, CSKA Moscow - Lietuvos Rytas Vilnius 75:73.

ZMAGA UNION OLIMPIJE

CANTU' - Union Olimpija je nastope v evroligi začela na najboljši način. Letos še nepremagana italijanska Cantu' je gladko premagala s 71:84 (17:20, 40:41, 53:59). Tekma je bila iznečena, odločilne pa so bile štiri trojke v končnici. Najboljša strelca ljubljanske ekipe sta bila Page s 17 in Baynes s 16 točkami. Danes čaka prvi nastop Sieno in Milano.

Ostali izidi: Fenerbahče Ülker - Himki Moskva, Elan Chalon - Asesco Prokom 81:74, Olympiacos Piraeus - Caja Laboral 85:81 (fotografija ANSA), Zalgiris Kauunas - Cedevita Zagreb 90:62, CSKA Moscow - Lietuvos Rytas Vilnius 75:73.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

TUDI GUIDOLIN IN DI NATALE

MILAN - Rožnata Gazzetta dello sport je včeraj objavila imena italijanskih kandidatov, ki se potegujejo za najboljšega nogometnika leta in najboljšega trenerja leta. Med italijanskimi nogometniki so Balotelli, Buffon, De Rossi, Di Natale, Marchisio, Pirlo, med trenerji pa je prav tako šest Italijanov Di Matteo, Guidolin, Mancini, Mazzarri, Prandelli in Spalletti. Nagrada Fife bodo podelili 7. januarja v Zürichu.

ODBOJKA - V nedeljo bo v državni B2-ligi začela nastope tudi Sloga Tabor Televita

Za zlato sredino

Po uspešnih nastopih v Italijanskem pokalu za B-ligaši, v katerem je zabeležila štiri zmage in dva poraza, bo Sloga Tabor Televita v nedeljo začela svojo pot v letošnjem prvenstvu B2-lige, v katerem si je lani povsem zaslzeno v zvrhni meri smole navkljub priborila obstanek. Njen prvi nasprotnik bo Castelfranco, ki ga je že dvakrat premagala na pokalnih tekmcih. V tretej greti rado, pravi slovenski pregovor, ki bo, vsaj tako upamo, obveljal tokrat tudi za slogaša, ki bodo skušali že s prvega gostovanja odnesti vse tri točke in tako prvenstvo začeti s pravo nogo.

Trener Lucio Battisti, ki že tretje leto zapored uspešno vodi Slogo Tabor, je pred začetkom prvenstva B2-lige zmeren optimist, saj je prepričan, da je ekipa dobro pripravljena, čeprav bo treba še izboljšati uigranost. »Gleda na to, da je ekipa nekoliko spremenjena, se pozna, da nismo še optimalno uigrani. S tega vidika je bil sicer za nas zelo korenitveni italijanski pokal. Poleg tega pa smo na njem lahko spoznali tudi nekaj svojih letošnjih nasprotnikov,« je še dodal Battisti, ki pričakuje, da bodo njegovi igralci letos bolj učinkoviti na servisu. »Začetni udarec moramo nedvomno boljše izkoristiti.«

Battisti je sicer prepričan, da bo letošnja B2-liga na splošno na zelo visoki ravni, svojo ekipo pa uvršča nekje v zlato sredino. »Mislim, da smo letos bolj kompetitivni kot lani, saj imamo po prihodih Kristjana Stoparja, Stefana Sircha in Filipa Hledeja ter po dokončnem okrevanju Matevža Peterlinza vse vlogo več kvalitetnih igralcev. Kar zadeva igralski kader, so edini problem težave z ramo, ki jih ima Vasilij Kante. Ne vemo namreč, kdaj bo lahko spet igral.«

Poleg Slogi Tabor Televita in že omenjenega Castelfranca so v skupini C letošnje B2-lige še Montebelluna (TV), Cordenons, Prata, Treviso, Trentino, Argentario (TN), Loreggia (PD), Trebaseleghe (TV), Ferro Alluminio, Gemona, Valsugana (PD) in Casalese (PD).

Kot nam je povedal Slogi Tabor trener, naj bi se za prvo mesto in napredovanje potegovali letos Montebelluna, s katero so se slogaši že pomerili v italijanskem pokalu, s korektorjem Manierom na čelu, Prata z odličnim tolkačem Delčevom, podajočem Calderanom in liberom-trenerjem Zingarom (oba še lani v A1-ligi v Veroni oziroma Padovu), Cordenons s Saracenijem, ki ima za sabo skoraj petnajst let igranja na najvišji ravni ter Treviso z vrsto mlajših, a perspektivnih igralcev. Ostale ekipe naj bi bile vsaj na papirju približno na istem nivoju, kaj več pa bo jasno še med samim prvenstvom. Nevarna zna biti tudi Loreggia (z njo se bodo slogaši pomerili že v drugem krogu), ki je lani sicer izpadla, a je bila nato ponovno vključena v B2-ligo. Lanskemu neuspehu pa so botrovale predvsem številne poškodbe. Dober bo gotovo tudi Trentino, saj gre pravzaprav za mladince prvoligaša, paziti bo treba tudi na

Trebaseleghe, največja neznanka pa je novinec Casalserugo. Na papirju najslabša naj bi bila Gemona in tržaški Ferro Alluminio. Tržačani, ki so lani napredovali iz C-lige, so trenutno v primerjavi z lanskim sezonom šibkejši, govoriti pa se, da bi se lahko nekoliko okreplili oziroma da v italijanskem pokalu niso bili kompletni. Slogaši so jih na pokalnih tekmcih premagali brez večjih težav. Gemona pa sestavljajo perspektivni mladi odbojkarji iz naše dežele, ki se bodo morali verjetno na igranje na višji ravni še privaditi. (T.G.)

PRVENSTVO Kdo napreduje, koliko ekip pa izpade?

Formula letošnje B2-lige je tako kot lani. V B1-ligo neposredno napreduje zmagovalec posameznih skupin, drugo in tretjevrščena ekipa pa se uvrstita v play-off. Za prestop v višjo ligo so na razpolago še dodatna tri mesta, ki si jih bodo skušali priboriti udeleženci končnice. V skupinah s 14 ekipami, kot je Slogina, pa izpadajo najslabše štiri ekipe. Lani si je Sloga Tabor zagotovila obstanek z desetimi zmagami, skupno je v šestindvajsetih tekmcih odigrala 113 setov in zbrala 36 točk. Samo proti Prati slogaši niso osvojili ne točke ne seta, vsem ostalim, tudi najboljšim, pa so odtrgali vsaj točko. Skupno so Battistievi varovanci lani odigrali kar štirinajst tie-breakov, od katerih pa so zmagali le štiri. Če bi letos slogaši dosegli približno enak izkupiček, bi se verjetno spet izognili izpadu, ciljajo pa lahko verjetno tudi na večje število točk, saj bi bil že lani končni rezultat verjetno boljši, če ne bi imeli smole s poškodbami. (T.G.)

Obvestila

SK DEVIN prireja novembarski SMUČARSKI SEJEM v dvorani Gostilne-Picerije BITA v Krizu. Zbiranje opreme 7. in 8. novembra od 10. do 19.30, prodaja od 9. do 12. novembra od 10. do 19.30. (petek 15.30-19.30) in prevzem opreme 13. novembra od 10. do 19.30. Ne prezrite te posebne priložnosti! Informacije: 335 8416657 ali 335 8180449.

PLANINSKI ODSEK SK DEVIN, SKD VIGRED, JAMARSKO DRUŠTVO GRMADA, VAŠKA SKUPNOST TUBLJE IN RAZVOJNO DRUŠTVO PLISKA vabijo na pohod »Na Krasu je Krasno« v nedeljo, 14. oktobra, zbrališče od 9.00 do 9.40 na Praprotu.

SHINKAI KARATE CLUB sporoča, da so se začeli redni treningi karateja. Torek in petek od 16.00 do 18.00 za otroke, za odrasle pa v sredah od 19.00 do 21.00 in petkih od 19.00 do 20.00.

Za dodatne info pišite na www.shinkai-karate.it. **AŠZ MLADOST** vabi na občni zbor danes, 12. oktobra, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v prostorijah društva Jezero v Rimski ul. 26 v Dobrodobu.

ŠAHOVSKI KROŽEK za dijake in učence slovenskih šol bo ob petkih od 15.30 do 19.00 na sedežu ZŠSDI v ul. Cicerone 8 (3.nadstropje) v Trstu. Informacije: moblak@libero.it.

AŠK KRAS, namiznoteniski odsek, obvešča, da se začenja začetniški letni tečaj za namizni tenis. Vse informacije dobite od ponedeljka do petka v Športno kulturnem centru v Zgoniku od 16.30 dalje. Za dodatna pojasnila lahko pokličete Sonjo Milič na tel. 3397563191.

28 let je povprečna starost letošnje Slogi Tabor Televita, pri kateri je tudi letos najmlajši dvaindvajsetletni David Cettolo, najstarejši pa Gregor Jerončič. Odbojkarska zveza Fipav v B2-ligi dovoljuje ekipam, da imajo na vsaki tekmi največ štiri igralce letnika 1981 (ali starejše). Pri Slogi Tabor s tem res nimajo težav, saj je poleg Jerončiča nad to starostno omejitvijo samo še Matevž Peterlin. Približno 190 centimetrov pa znaša letos povprečna višina igralcev Slogi Tabor, kar je približno en centimeter manj kot lani.

SLOGA TABOR TELEVITA 2012/13

David Cettolo	1990	198	krilo
Filip Hlede	1982	178	podajač
Gregor Jerončič	1974	201	center
Vasilij Kante	1987	198	korektor
Ambrož Peterlin	1985	184	univerzalec
Matevž Peterlin	1980	187	krilo/libero
Nicholas Privileggi	1984	180	libero
Stefano Sirch	1983	193	center
Daniel Slavec	1987	195	center
Kristjan Stopar	1986	193	korektor
Vanja Veljak	1988	182	podajač

Trenerja: Lucio Battisti in Ivan Peterlin

Fizioterapeut: Dušan Blahuta

Kondičijski trener: Oliver Batagelj

Spremljevalec: Damjan Pertot

Člana Sirene državna prvaka v razredu Ufo

Tržaški zaliv je tudi letos gostil državno prvenstvo v razredu Ufo, saj se ravno tu zbira največ jadrnic tega tipa. Lovoriko najboljše si je letos po dveletni »suši« priborila ponovno tržaška jadrnica Cattivic, na kateri sta sodelovala tudi člana Sirene Sandi Šuc in Carlotta Omari. Od četrtka do sobote so tekmovalci opravili pet plovov, po katerih je Cattivic s tremi primi in dvema drugima mestoma osvojila državni naslov. Za krmilom je bil priznani tržaški jadar Lorenzo Bressan, sprednja jadra pa je upravljal Furio Benussi. Jadranica bo nastopila seveda tudi na Barcolani, člana Sirene pa v nedeljo ne bosta člana posadke.

KOŠARKA - C-liga Breg prvič doma, čaka ga Goriziana

V deželni C-ligi bo Breg stopil na igrišče že danes ob 20.30, ko bo prvič v letošnji sezoni igral pred domaćimi gledalci. V tretjem krogu ga čaka Goriziana trenerja Iztoka Čehovina, ki je krog še nemag. Glavni stebri goriške ekipe, ki je novinec v ligi, so slovenski košarkarji Močnik, Martetič in Delpin, pod košem pa je zelo nevaren tudi Carcich. Na pripravljalnem turnirju K2 sport je sicer Breg že gladko premagal Čehovinove varovance, vendar je klub temu treneru Kladnik previden pred današnjo tekmo. »Pričakujem borbeno igro od začetka do konca. Pripravljalna tekma prav gotovo ni pokazala realnega stanja,« je pojasnil trener Kladnik, ki bo imel na razpolago vse igralce, tudi Kristjana Ferfogilo, ki je bil prejšnji teden odsoten.

Bor Radenska pa bo igral jutri proti Falconstaru.

PRVENSTVO U19 ELITE Jadran ZKB izgubil za točko

Jadran ZKB - San Daniele 62:63 (24:21, 43:38, 50:46)

Jadran: Valentinič 3, Daneu 17, Majovski 2, Sternad 8, Gregori 11, Leghissa, Žerjal, Batic 18, Zoch, Mattiassich 3, trener Oberdan.

Proti mladi ekipi so jadranovci v 2. krogu izgubili za točko. Že v prvem delu tekme je bilo precej napak, predvsem zgrešenih protinapadov in metov na koš. V drugem polčasu pa je naspol zastal napad (v tretji četrtni so dosegli le 8 točk), tako da si varovanci trenerja Oberdana niso uspeli priigrati varne prednosti. V končnici je sicer tudi sodnik dosodil nekaj dvomljivih odločitev. Jadran je bil še nekaj sekund pred koncem v prednosti po Batichevem trojki, v zadnjih sekundah pa je San Daniele zadel odločilni prosti met.

ŽARIŠČE

V naši športni sferi še veliko nedorečenega

IVAN PETERLIN

S pričetkom vseh ligaških športov se bo končno v soboto z vso ihti zavrtel tudi letošnji športni vrtljak, z vsemi svojimi zanimivimi in včasih tudi blešečimi odtenki, s svojo izrazito in neprekoslivo organiziranostjo, z veličastno »zasedbo« ljudi, ki prostovoljno – iz golega veselja in navdušenja do športa – skrbijo, da je kolesje dodata namazano, da vse teče brez zastojev, da se ta naš slovenski športni vrtljak lahko nemoteno vrte. Razmišljam o tem, da je ta naš slovenski šport pravzaprav zelo bogat, v svoji paleti ponudbe celo razkošen. Saj to pravzaprav nič novega: tako je bilo že na sammem začetku, tako je bilo v preteklosti in tako je še danes. Da je šport tisto območje, v katerega se steka največ naših mladih, je dokazano dejstvo. Pa tudi to ni prav nič čudnega: mladi se športa oprjemajo spontano in v navdušenju. Starši so si edini, da današnji čas zahteva dejavnost, ki naj poskrbi, da se pretiranemu sedenju in telesni neaktivnosti, ki sta tako značilni za današnji čas, uspešno postavimo po robu. To, česar vrtec in šola – tu mislim predvsem na osnovno šolo – ne nudita, tudi večinoma zapolnjujejo s svojimi programi naša društva. In tako otrok že zelo zgodaj stopi v naš športni ambient, v društvu, se po letih splošne vadbe opriime neke športne panoge in šport ga potem spremlja vse do zrelih let.

Uvodoma sem omenil dejstvo, da bo prav v kratkem ves naš tekmovalni stroj v najrazločnejših panogah v letecem pogonu, ki se bo potem – v mesecih – samo še dopolnil z ostalimi športnimi aktivnostmi. Do tu vse lepo in prav. Pa se mi ob vsem tem bogastvu le vrinja vprašati.

šanje: pa je res tako lepo in vsebinsko poglobljeno, brez napak, tako, kot se nam stvari zdijo na prvi pogled? Ni seveda nujno, da na odgovor čakam predolgo, saj se mi v možganih takoj sprosti misel, da ni vse zlato, kar se sveti. Tako kot povsod drugod, tako imamo tudi v naši športni sferi še veliko nedorečenih situacij, ki jim zaenkrat še vedno ne znamo dati pravega odgovora. Danes se bom omejil na dve. Tako bi rad izpostavil veliko hibo, ki je v našem športu zelo vidna in to je dejstvo, da klub temu, da je naš šport nedvomno nosilec cele vrste vzgojno-moralnih valenc, še vedno ostaja v mentalitetu naših ljudi – predvsem tistih, ki se imajo za odgovorne za naš razvoj – neke vrste pelikel na rang lestvici naših organiziranih dejavnosti. Verjetno je to tudi naša krivda – mislim seveda na nas športnike – ker smo bili vedno pri svojih zahtevah premalo odločni, premalo smo tvegali, v prepričevanju naše javnosti smo bili verjetno premalo prodorni, kar nam prinaša rezultat, da še danes ne moremo govoriti o nekem profesionalnem kadru, o kadru, ki bi znal ustvarjati vizijo naše športne politike, tako kot tovrstno politiko ustvarjajo drugi na drugih vzgojnih področjih naše skupnosti. Mnenja sem, da bo v tem smislu potrebno nekaj ukreniti, saj ni mogče, da bi v nedogled lahko vedno in povsod računali samo na prostovoljce, ki jim vsekakor moramo biti hvaležni za vse to, kar zmorejo dati in – o tem sem prepričan – bodo prav gotovo dajali še naprej. Zagovarjam tezo, da je napočil čas, ko bi moral tudi našo športno sfero – z vidika vzgoje – le nekoliko bolj sprofesionalizirati.

Drugo območje, o katerem razmisljam, pa je pravzaprav teza, ki govorji o tem, da je prav športna aktivnost idealen instrument, ki ga imamo v rokah zato, da pri naših mladih na neprisiljen način utrujemo slovenski jezik. Ne vem, če se tegata dovolj zavedamo, pa tudi nisem prepričan, da danes še vedno vsi vedo, da smo naša slovenska športna društva ustanovili predvsem in edinole s ciljem, da bi našim mladim nudili območje, kjer naj se srečujejo med sabo, kjer naj utrujujejo svojo slovensko samozavest, kjer naj se pogojarjo slovensko, kjer naj bodo ob učenju raznih športnih vrst zvrsti ponosni na to, da se prav s tem učenjem pripravljajo na čisto paritetno soočanje z italijansko večino. Razmišljam o tem, ker se mi zdi, da marsikje velikokrat pozabljamo na te temeljne osnove in s preveliko lahkoto teptamo korenine, na katerih smo pravzaprav zrasli. Res je, da postaja naša družba iz dneva in dan bolj barvita, da se soocamo z realnostjo mešanih zakonov, da so stvari bistveno drugačne, kot so bile še pred kakim desetletjem. A zdi se mi, da eno ostaja še vedno tako, kot je bilo pribito pred petdeset in več leti: naš učni proces – če smo slovensko društvo – mora potekati v slovenskem jeziku. Samo jezik je po mojem mnenju lahko tisti mejnik, ki nas bistveno ločuje od kateregakoli drugega italijanskega društva. Če v slovenskem društvu ne govorimo slovensko, potem – če smo pošteni – tudi nimamo pravice naslavljanja prošenj za pomoč na vse tiste ustanove, ki nam pomoč dajejo s točno definiranimi kriteriji, po katerih se pomoč nudi tistim sredinam, ki skrbijo za ohranjanje slovenskega jezika in kulture.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost je ponovno objavila razmišljanje o položaju slovenskih Korošcev. »Statistika ljudskega štetja nam kaže, da se slovenski živelj na Koroškem skrčil za celih osemintrideset odstotkov, kar znaša v resnici 8283 duš. Če se pomislimo, da je slovenski narod v splošnem glede števila napredoval – kar velja brezvonomo tudi za Koroške Slovence – in da se je število Nemcev pomnožilo le za 3432, potem smo pravač upravičeni sklepali, da znašajo naše izgube še več, nego jih označuje gornja številka. Vendar pa tega ljudskega štetja ne moremo smatrati za povsem objektivno, ker je – prirejeno večinoma po Nemcih in vsled neumevanja velike važnosti ljudskega štetja s slovenske strani – izpadlo tako, kakor so si ga želeli v prvi vrsti Nemci sami, dobro zavedajoč se, za kaj jim gre. Zato bi bilo tudi napačno, ako bi mislil, da se je vsa ta masa, ki se je iznevirla svojemu narodu, že popolnoma asimilirala z nemškim življem, temveč gre tu za raznarodovane Slovence, ki se deloma še zavedajo svojega slovenskega pokoljenja in se poslužujejo večinoma še slovenske govorice, a so se iz različnih vzrokov – največ pa vsled nepoučenosti ali materijalnih koristi, ki jim jih nudijo Nemci, ali pa vsled njih odvisnosti – udinjali nemški stvari ter nastopajo često kot največji nasprotniki vsakega slovenskega gibanja. Nadejali so jim ime »deutschfreundliche Slovenen« (Nemcem prijazni Slovenci), ki pa igrajo v političnem življenu vseeno veliko ulogo, ker stoje za njimi nemški organizatorji in uživajo tudi naklonjenost naših oblasti. Vsprič tako žalostne bilance se nam vsljuje vprašanje: je li to rapidno napredovanje raznarodovalno delo (germanizacija) naraven proces, kateremu stojimo onemogli nasproti, ali ležijo vzroki našega narodnega propadanja tudi v neumevanju svojega položaja in v naši malomarnosti? Odgovor na to vprašanje nam dajejo Nemci sami, ki veseleč se svojih uspehov, radi poudarjajo, da jim je dobro organizirano »obrambno delo« pripomoglo do tako krasnih uspehov ...«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK ZA PRIMORJE, FONDS, BIZNES, INVESTICIJE, TRDEZNIK, REBELJ

PRED 50 LETI

Primorski dnevnik poziva ljubitelje slovenske knjige naj obiščejo Ljudsko knjižnico v Gorici. »Poletje je za nami, kreplko smo stopili v otožno jesen in živiljenje je našlo spet svoj stari item. Večeri so mnogo daljši in človek v mestu, pa tudi na deželi, kjer bodo kmalu opravili največja jesenska dela, bo našel čas, da se vrne k čituvu, ki ga je moral v preteklih mesecih iz tega ali onega razloga zanemariti.

Knjižnice in čitalnice bodo spet oživele! Navzlic vedno hitrejšemu tempu živiljenja, tehniki, ki tako neusmiljeno spodriva vse, kar bi moglo človeka odvрniči od njenega bliskovitega napredka, pa se opaža ne samo pri starejših, temveč tudi pri mladini ponovno zanimanje za knjigo, v kateri lahko najdemo odgovore na vprašanja, ki nam jih živiljenska praksa zastavlja na vsakem koraku.

Goriški Slovenci se že od leta 1946 poslužujemo Ljudske čitalnice in knjižnice v Ulici Ascoli 1, kjer si tudi najbolj izbirčni čitatelj najde med štiri tisoč knjigami z vseh področij znanosti in kulture, tisto čtivo, po katerem cuti največjo željo ali celo potrebo. Ljudska knjižnica zasleduje novosti, ki prihajajo na slovenski trg. Pogoji, v katerih deluje naša knjižnica v Gorici, so na žalost takšni, da svojim obiskovalcem, kljub veliki želji, ne more nuditi ravno vsega tistega, kar prinaša slovenski knjižni trg, toda vodstvo knjižnice skuša po svojih močeh priti do del, ki bi lahko kolikor toliko povečala njeno dosedanje knjižno bogastvo.

Med zadnjimi knjigami bomo našli mnogo izvirnih del slovenskih pisatelej, kakor tudi mnogo prevodov iz svetovne literature, ki bi jih le s težavo našli na policah goriških knjižarn in katerih cena bi bila za marsikoga nedosegljiva. Goriške Slovence bo na primer nedvomno razvesela zbirka humorističnih novel našega rojaka Damira Feigla »Ob obratu stoletja«, v kateri bomo našli duha in besedo nepozabnega humorista, ki je pustil toliko lepih vrstic tudi tistim, ki ga niso osebno poznali.«

PISMA UREDNIŠTVU

Prijatlji, obrodile so trte vince nam sladko

Domnevam, da nepodpisani avtor Prizorov iz preteklosti v Primorskem dnevniku z dne 9. oktobra 2012, ki se sprašuje, kako ločiti pesnika Prešerena od človeka, presoja preveč po merilih, ki veljajo za današnji čas, namesto da bi se uskladil z metrom njegovih cajtov izpred 200 let. Takratni 14-letniki, zlasti iz revnejših slojev, so imeli zelo kratko otroštvo, če so ga sploh imeli, in kar preveč let trde delovne dobe s stražem na pretek, da so kar čez noč zrasli v odrasle osebe, ki znajo (moračo znati) poskrbeti zase in večkrat tudi za člane družine. Še na začetku prejšnjega stoletja so revne okoliške kmetice s kopico otrok, dale 5-6 letnega sina v kakšno daljno vas za pastirja – hči pa za pomoč v tuji hiši – in sam bog, da so ju vzel – za nekaj lir kot celoletno takojšnje plačilom, za otroka pa čevlje in kolikor toliko spodoben gvat in seveda košto. Pred odsodom jima je mati začudala: Le glejta, da bosta ubogala, če ne zlepa pa zgrda lahko, ker vaju doma, kakor bi rada, ne morem držati, preveč ust.

Pri štirinajstih letih je imel fant (ali dekle) že toliko življenjskih izkušenj, da se mu definicija otrok nikakor ne bi prilegal. Tudi tistega ... orleškega kmeta, ki ga je vzel za pastirja, bi dandanes brez poldona kaznovali, utovski materi, vdovi, revni kot kamen, pa bi vzel njega in vse ostale otroke, ker ni sposobna ravnati po človeško z njimi. Tudi mojo staro mamo, nono Marijo iz Senožeč, ko je njen mož, oče štirih otrok, namesto da bi zavhal rokave in pridno obdeloval kmetijo, šel lahkomiselno v Ameriko iskat srečo in se ni vrnil nikoli več, če bi jo merili z današnjimi vatlji, bi jo morali bridko kaznovati, ker si je brezvestna nesrečnica, preden je zarana šla garat na njivo, upala pustiti moji šestletni mami v varstvo tri mlajše otroke, eden od njih je bil še v plenich, in pred poldnom je moralna prižgati ogenj na odprtrem ognjišču: "pazi, da bo gorelo enakomerno", da se skuha komaj zabeljena žlobudra, imenovana zelenjavna juha, ki jo bodo že pripravljeno jedli, ko se vrne, za kosilo.

V tistih časih kante z zavrnjenimi šolskimi malicami niso sploh obstajale. S hrano se otroci niso obmevali. Kruh so pojedli do zadnje mrvice in češnje, po priporočilu staršev, da bodo prej siti in jih bo ostalo več za naprodaj, večkrat z bobki. V tistih časih in tudi kasneje, še v dobi moje mladosti, je bilo domala nepoimljivo, da bi se kakšen gospod in "dohtar", ki je recimo javno zaledoval in zapeljeval kakšno vaško revno lepotico, tudi poročil z njo, ne glede na otroka in morebitne otroke, ki jih je z njegovo pomočjo bog potem dal dekletu, saj bi zatajil stan, kateremu je pripadal. Mešanje slojev se pač ni šikalo, šold naj se druži s soldom in bedo z bedo, vsak naj bo na svojem mestu, naj ne spravlja svoje bližnje okolice iz ravnovesija in sveta, iz tečajev, bognedaj! Greh božji. V poštev so največkrat prisle le premožne. Po Pepelkah ni bilo povraševanja pri sklepanju resničnih porok. Veliko bolj so se obnesle tiste z doto, pa čeprav niso blestele po lepoti, včasih niti po dušni. Prešeren je bil po tej plati le ... velik konformist. Držal se je tradicije, tiste se famoznih vrednot, po katerih se nam zadnje čase tako silno toži, ki pa so le enim nalagale dolžnosti, drugim pa več kot velikodušno lečile celo grižnje vesti in jih obvarovalo pred moralnimi mački. Jasno kot beli dan: punca je dobila (fasala!), kar je iskala zanikrnega pamža. Prav ji bodi. Se vsaj drugič ne bo več ... "kurbala" (recimo bobu bob) in lovila njenemu stanu neprimerne moške za pred oltar. Ja, ja, obnašal se je pišmeuharsko kot večina, ki nekaj šteje. Tudi zdaj ne manjka takih nostalgikov in oralnih zagovornikov vrednot, ki pa se jih dejansko ne držijo, le druge silijo vane, zaradi lepšega najbrž ali iz kori-

Jaz se s poezijo še najrajši. Zakaj bi ločeval pesnika od človeka, ko pa vemo že na pamet, da je človek nasploh zelo protislovno bitje, v katerem pogosto sobivata subtilnost in grobjanstvo, naivnost in zvijačnost, in še in še in še, pa večkrat koktelj iz vseh teh prvin? Zakaj od drugih terjamo popolnost, ki je sami niti ne zmoremo. Zakaj ne sprejemamo ljudi, takšne kot so, v vsej njihovi veličini in klavnosti. Saj čisto brez tadla ali uržeha bi bil skoraj neverjeten, z namni nič v sorodu, ko da bi padel med nas iz neznanega planeta ali stopil ves papirnat in omleden in kakšne oleografije.

Pa še to, namesto kremšnite ali tortice na koncu kot desert (dulcis in fundo): Dante je videl Beatrice dva krata v živiljenju, prvič – in se je vanjo bojda na prvi pogled in za vse večne čase zaljubil – pozor, pazite na leta! – ko je bila stara 9 let, on pa 10. In drugič, ko je bila stara 18, on pa 19. Ko se je Dante zaročil na željo staršev s ... premožnejšo in plemenitejšo Gemmo Donati, je bil star 12 let, ona pa 11. Ko je Beatrice videl drugič pri 18. letih je bila še ledih in fraj, saj se je poročila šele pri enaindvajsetih in umrla 24-letra. On, smrtno zaljubljen vanjo, bi lahko tikete-takete razdržal zaroko z Gemmom in poletel v sladkosti in radosti svetega zakona s svojo veliko ljubezni, pa ni – se ni šikalo stanovsko izbrati manj, ko se ti ponuja več, ne glede na še takoj kraljato silo ljubezni, ki ti kruto masira in razdvaja ognjevitvo srce. Naredi se rajši neumnega, in sklicujoč se na očetovo željo in na dano besedo se od zaročenke Gemme in njenih blagodati ne poslovi. Šele ko Beatrice umre tri leta kasneje – in ni več treba, da jo tudi poroči – in potem takem jo lahko platonko ljubi na mile viže, doživi velikansko krizo, od katera pa se slednjič le pozdravi, da se nato 30-leten, šest let kasnej poroči z Gemmom in družno naštampljata štiri otroke, ad consolationem njegove od neizpolnjene ljubezni razvane duše. Amen. Povedano v najbolj pritlehnih besedah, brez vsake lirische retuse. V bran slovenskega poeta.

Glažek ni še prazen, France, ne gremo še narazen, ne pa ne in ne! Na zdrujave!

Jolka Milič
Partizanska cesta 14
6210 Sežana

Š.U.M.

Montecchi

št. 4 (1)

Šepetajo:
Agata, Barbara, Daniel, Eva,
Illa, Karin, Katerina, Mateja,
Patrizia, Tjaša in Vesna.

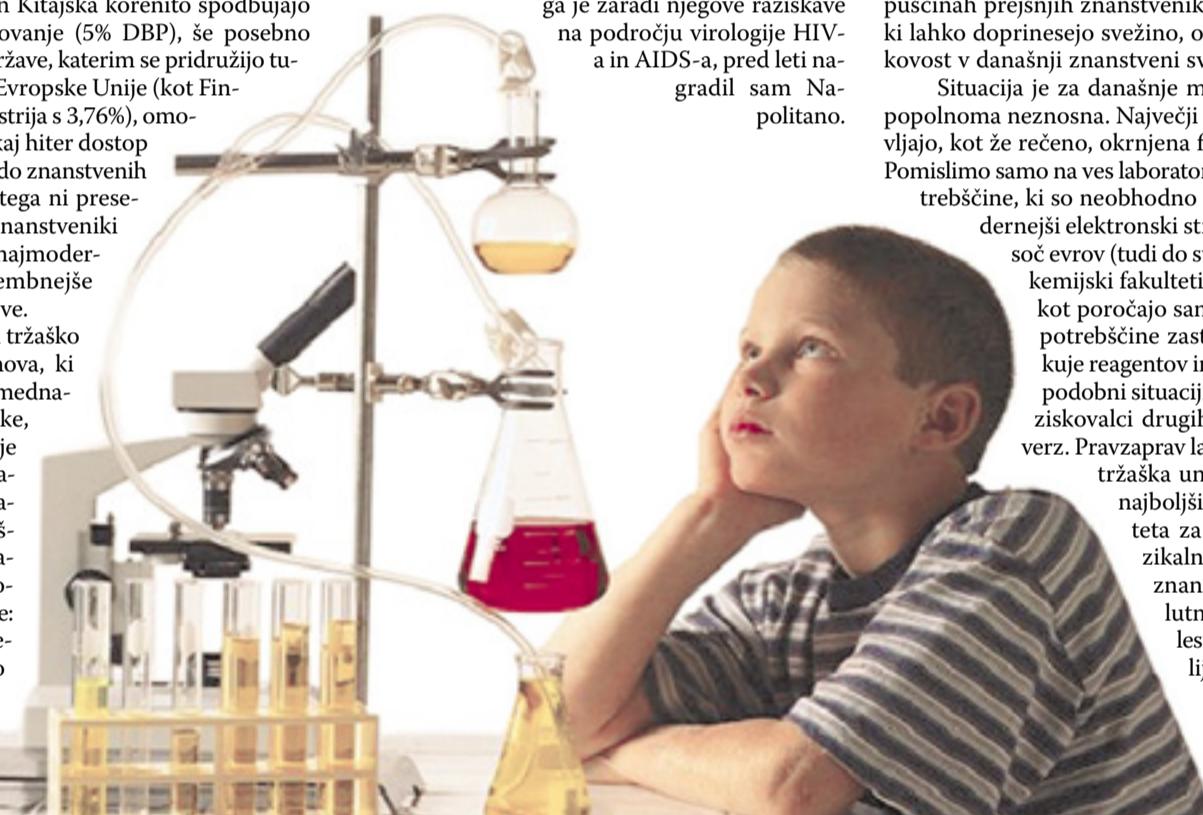
Vrijete: Carolina
sum@primorski.eu

Znanost in mladi: sredstev ni!

Večkrat slišimo po televiziji ali beremo v časopisih, da so na kaki ameriški univerzi odkrili ceplivo proti določeni bolezni ali razvili posebno pomembno tehnologijo, ki človeku omogoči, da bolj učinkovito in hitreje odkrije določene napake v strojih, ki jih uporabljamo v medicini, genetiki ali farmacevtiki. Države, kot so ZDA, Anglija, Avstralija, Japonska in Kitajska korenito spodbujajo znanstveno raziskovanje (5% DBP), še posebno med mladimi. Te države, katerim se pridružijo tudi številne članice Evropske Unije (kot Finska s 4% DBP in Avstrija s 3,76%), omogočajo mladim dokaj hiter dostop do laboratorijskih in znanstvenih struktur in zaradi tega ni prese netljivo, da se ti znanstveniki kmalu vključijo v najmodernejše in najpomembnejše znanstvene ustanove.

Pomislimo na tržaško SISSO: to je ustanova, ki vedno znova vabi mednarodne znanstvenike, da predstavijo svoje rezultate in jim hrati omogoča, da nadaljujejo študij na višjem nivoju. Vprašanje, ki pa se nam postavlja, je naslednje: zakaj Italija ne investira v znanstveno raziskovanje? Zakaj se pravzaprav mladi v Italiji težko vključujejo v italijske razi-

skovalne centre, obenem pa jih mednarodne ustanove stalno vabijo medse? Pomislimo na primer na švicarski CERN, ki je pred leti poklical k sebi mlado italijsko znanstvenico Saro Valentinneti, ki se danes posveča raziskovanju Higgsovega delca, ali na Maura Giacco, tržaškega raziskovalca, sedaj profesorja na fakulteti za medicino, ki ga je zaradi njegove raziskave na področju virologije HIV-a in AIDS-a, pred leti ngradił sam Napolitano.

Zakaj Italija prezira neobhodno potrebno raziskovanje in ne spodbuja mladih, da bi se hitro vključili v raziskovalno delo? Zakaj druge evropske države vlagajo ogromno sredstev (tudi do 3% DBP) v znanost, medtem ko Italija krči prispevke namenjene univerzitetnemu znanstvenemu raziskovanju (1,3% DBP)? Katera je vloga mladih diplomiranih znanstvenikov v današnji italijski znanstveni stvarnosti?

Danes postaja ponovno aktualen pojav »bega možganov«: mladi, če se hočejo res vključiti v svet znanosti in nenehnega tehnološkega napredka, morajo zapustiti Italijo in poiskati delo drugod, pri drugih mednarodnih znanstvenih ustanovah. Italija torej ne razume, da je njen ukrep krčenja sredstev namenjenim znanstvenemu raziskovanju pravzaprav samomor. Država, ki ne investira dovolj v raziskovanje – ki je lahko biološko, fizikalno, tehnološko, farmacevtsko ali drugo – ne more napredovati. Taka država zaostaja. Uvažati mora tehnologijo in znanstveno osveščanje. V bistvu: trošiti denar za tisto, kar bi lahko sama naredila doma.

Katera pa je pri vsem tem vloga mladih? »Mladi in znanost« ni antiteična konjunkcija. Mladi so znanost in znanost je za mlade. Nesmiselno je torej krčiti fondne znanosti, ker to obenem pomeni krčenje delovnih mest, ki bi mladim diplomirancem lahko odprla pot do uspeha. Mladi so namreč tisti, ki bodo nadaljevali delo na zapuščinah prejšnjih znanstvenikov. Mladi so tisti, ki lahko doprinesajo svežino, originalnost in kakovost v današnji znanstveni svet.

Situacija je za današnje mlade raziskovalce popolnoma neznosna. Največji problem predstavlja, kot že rečeno, okrnjenja finančna sredstva. Pomislimo samo na ves laboratorijski pribor in potrebščine, ki so neobhodno potrebne: najmodernejši elektronski stroji stanejo več tisoč evrov (tudi do sto tisoč evrov). Na kemskijski fakulteti tržaške univerze, kot poročajo sami raziskovalci, so potrebščine zastarele in primanjkuje reagentov in instrumentov. O podobni situaciji poročajo tudi raziskovalci drugih italijskih univerz. Pravzaprav lahko rečemo, da je tržaška univerza ena izmed najboljših v državi; fakulteta za matematične, fizikalne in naravoslovne znanosti zaseda absolutno prvo mesto na lestvici najboljših italijskih fakultet.

Zelo velik problem predstavlja tudi plače mladih raziskovalcev.

V prvem letu dela raziskovalci dobijo, kot poroča Ministrstvo za šolstvo, univerz in raziskovanje (Miur), okrog 1080€ mesečno. Vprašanje, ki se nam lahko postavi v tem primeru, je naslednje: kako se lahko mladi raziskovalci sploh preživljajo, če dobijo nekaj več kot tisoč evrov na mesec? Ne smemo se čuditi, da se mnogi pravzaprav odločijo za tujino, saj jim tudi raziskovalni centri nudijo več možnosti preživetja in uveljavitev.

Italijski znanstveniki so po celi svetu zelo priljubljeni, saj je njihova izobrazba nedvomno ena od najboljših. Problem pa je podiplomska pot: žal Italija premalo investira v raziskovanje in so torej mladi znanstveniki prisiljeni zapustiti državo in iskati zaposlitve pri drugih mednarodnih znanstvenih organizacijah, tudi v Sloveniji, in tako s svojim delom nimajo možnosti obogatiti znanstveno stvarnost v matični državi. (viri: Istat, La Repubblica, Miur in Consiglio nazionale delle ricerche)

Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Oktoberfest je vsako leto rekorden. Letos so prešeli največje število pijanih ljudi!«

(poročila POP TV-ja, 8.10.2012)

Preblisk tedna - Preblisk tedna

OKTOBERFEST

Ob pivu ni krize

Iz Münchna so med Oktoberfestom tudi v zamejske kroge prišle zanimive vesti ... od dogodkov, ki se v čudnih okoliščinah dogajajo preveč razposojenim ljudem, do tega, da imaš v Münchenu med Oktoberfestom več možnosti govoriti italijsko kakor nemško ... Središče mesta krasijo ogromni šotori, kjer je skoraj več Europejcev, kakor domaćinov. »Amerika, Avstralija, Brazilija, Italija: Nemci, kje ste?«, se sprašujemo, ko vstopimo v najbolj znano hallo Hofbräu Festzelt. Seveda pa so tu vseeno tudi nemški šotori, v katerih petja in smeha ne moremo pogresati: Himmel der Bayern, Spaten Schottenhammel, Paulaner Festzelt, in Schutzenfestzelt prav gotovo slovio za šotoro, kjer se lahko človek umakne v svet, v katerem mu misli ne bodo uhajale k ekonomski krizi ali jesenski otožnosti. Celo zaveden Slovenec naše narodne skupnosti lahko tam pozabi na vse zamejske zdrahe. V Münchenu se s praznikom, ki mu posvetijo skoraj cel mesec, vsako leto razvedrijo. Bi bil take vrste praznik, v družbeno-moralnem kriznem času potreben tudi drugod? Mogoče bi morali tudi naši zamejski voditelji oditi na krajši izlet v München: ob kozarcu piva, oddaljenem od zamejskih zdrah, bi se morda lažje pogovarjali, kakor ob skodelici kave, ki bi si jo lahko večkrat privoščili, če bi se srečali na skupnem vogalu ulice S. Francesco in ulice Donizetti, katerega od delovnih mest ločuje le nekaj korakov...

Šepeta se ... Šepeta se ...

John Lennon, najvplivnejši pop zveznik vseh časov, bo do 14. oktobra skupaj s soprogo in Titom glavnim junakom razstave miljskega muzeja moderne umetnosti Ugo Carà (del razstave je v spodnjih prostorih županstva). Razstava, čeprav smo jo pričakovali nekoliko bogatejšo, je polna globokih pomenov, ki izvirajo iz še globljega simbola miru.

Johna Lennona, njegovo ženo Yoko Lennon in maršala Josipa Broz Tita povezuje hrast, ki po 43 letih še stoji v Beogradu in ljudi spominja na mir. John in Yoko sta živel na prispodobe miru, ki sta jo imela globoko zasidrano v srcu. Leta 1969 sta poslala po svetu 50 želodov, da bi iz njih zrasli hrast in oznanjali mir. Dva sta bila naslovljena na Tita. Bolj kot skupna percepcija miru, pa bi lahko rekli, da Johna in Yoko s Titom povezuje skupna koncepcija simbolov. Maršal je bil oseba, ki je živila od umetnosti: fotografije in filmove. John in njegova žena pa od avantgardne umetnosti in glasbe. Vse te oblike umetnosti lahko zreduciramo na enostaven pojem simbola. Kdo bi danes še vedno živel za simbole? Za nekaj, kar verjame in ga oddaljuje od vsakdanje stvarnosti? John Lennon je s svojo pesniško promocijo miru dosegel to, da so ljudje v mir verjeli. In za to tudi živel. Podobno je Tito s svojimi filmi v taki meri vplival na ljudi, da je Jugoslavija živila od filmov. Tako so bili veseli in enaki, ker so v to verjeli. Skupaj so gradili enotno državo. Hrast, ki še danes raste v

Beogradu, je poleg močnega simbola miru, ki se je po Titovi smrti zrušil, tudi apel svetu: vojne je konec, ČE TAKO HOČEŠ. Če bomo tako hoteli, potem bomo lahko tudi danes, v svetu, ki se družbeno in ekonomsko vedno bolj razceplja, verjeli v mir in sožitje.

Želod miru vs. vojna v svetu

šestdesetih letih spodbujalo k miru in ljubezni. V vznemirljivih letih, ko se je družba močno uprla; protestirali so proti militarizmu in državni disciplini, po celi svetu so ljudje demonstrirali za človekove pravice in družbeni red, glasni protesti so bili del vsakdanjega življenja. Mladi so v težkem zgodovinskem obdobju iskali nove ideale in tehtno vodilno misel, ki so jo nazadnje našli v ikoni miru, legendarnemu Johnu Lennonu.

Oglej razstave vabi k razmisleku. Razmišljajmo o miru. Vsi soglašamo s pacifističnimi aforizmi: toda, je to le začasna moda, ali med mladimi ponekod res vlada pacifistično-hippyjevsko vzdušje? Simbol majhnega želoda in njegov preobrat v mogočen hrast predstavlja idejo malega človeka, ki lahko doseže razsežnost svetovne ideologije. Moč simbola dokazuje njegov vpliv na ljudi, česar dokaz so prav triki, okrog katerih je zasnovana razstava.

Obiskovalci lahko svoj obisk zaključijo s simbolično gesto: vsak lahko na mlado drevo ob oknu obesi skrito željo ali citat. Kaj mislite, koliko želja bi morali obesiti, da bi na svetu končno vladal mir?

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih 2012: Glasbena kambra
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: Uno-Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.00** Nogomet: Armenija – Italija, kvalifikacije za SP 2014, prenos **21.00** Dnevnik **21.10** Show: Tale e quale show (v. C. Conti) **23.20** Dnevnik – Kratke vesti **23.25** Aktualno: Tv7

Rai Due

6.40 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **8.45** 17.00 Nan.: Dance! - La forza della passione **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: Parlamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora del West **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Senza traccia **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Show: Pechino Express **21.10** Rubrika: Voyager – Indagare per conoscere (v. R. Giacobbo) **23.10** Dnevnik **23.25** Aktualno: L'ultima parola

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Rubrika: Spazioliber **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Un posto al sole

20.50 Nogomet: Italija – Švedska, U21, kvalifikacije **23.00** Dok.: Amore criminale, pon. **0.00** Nočni in deželni dnevnik

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Magnum PI. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: I Carabinieri 6 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **16.00** Film: A casa dopo l'uragano (dram., ZDA, '60) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quarto Grado (v. S. Sottile) **0.00** Film: Secret window (triler, ZDA, '04, i. J. Deep)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza

in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.15** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-Vetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Gregorio, M. Hunziker) **21.20** Nan.: I Cesaroni 5 **23.40** Rotocalco: Supercinema

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **9.30** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.35** Nan.: Gray's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Resničnostni show: La scimmia **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Nan.: CSI – Miami **22.00** Nan.: Person of Interest **23.55** L'Italia che funziona **0.10** Nan.: Human target

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.20 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** **21.10** Nan.: Il commissario Cordier **17.45** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.15** Show: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo

23.10 Nan.: Millenium – Uomini che odiano le donne

Tele 4

7.00 8.30, 13.30 Deželni dnevnik **7.35** 11.00 Dok.: Luoghi magici **8.00** 15.30 Dok.: Piccola grande Italia **11.30** 12.25 Dok.: La Cina imperiale **13.05** Rubrika: In contatto... con la Trieste Trasporti **14.05** Dok.: Il portolano **15.55** Dok.: Jacopo da Ponte il Bassanesimo **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Musa Tv **19.15** Antichi palazzi del Friuli Venezia Giulia **19.30** Dnevnik **19.55** Dok.: La libreria Marciana **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Koncert: Quando la radio **22.50** Aktualno: Paesaggi di... vini **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Sotto il sole di Roma (dram., It., '48)

Slovenija 1

6.05 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Odd. za otroke:

Martina in ptiče strašilo **10.20** Lutk. nan.: Bisergora **10.35** Odd.: Profesor Pustolovec **10.55** Kratki dok. film: Objemi in poljubi **11.10** Kratki igr. film: Prvi otrok na lunji **11.25** Nan.: V dotiku z vodo **12.00** Porocila **12.05** Panoptikum: Feminizmi našega časa (pon.) **13.00** Porocila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Pogledi Slovenije **15.00** Porocila **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke **17.00** Porocila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Evrovizijski TV laboratorij **17.25** Odd.: Fibrologi **18.00** Odd.: Smetametarje **18.25** Odd.: Volk in lisica na motorju **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Na zdravje! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnoca-

čni klub: Na Olimpu

21.40 Film: Hudičev odvetnik (dram., ZDA/Nem., '97)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan, V studiu Lucija Pirjevec in Marko Sancin; 10.00 Porocila; 10.10 V novi dan - Kulturne diagonale: Literarni pogovori; 11.00 Studio D; 12.10 Ob 44. Barkovljanki: Pogovor s predsednico študijskega centra Melanie Klein Francesco Simoni; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Daniel Glattauer: Proti severnemu vetrnu – 15. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaljubljen oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.10, 10.30, 14.30, 0.00 Porocila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 7.30 Barkovljanka 2012; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.15 Istrski kaleidoskop; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Rekel in ostal živ; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Ca-leidoscopio Istrian; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved; 10.15, 19.15 Sigh single; 10.35 Televizijski in radijski programi; 10.35-12.28, 20.30-22.30 Il vaso di Pandoro; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Sulla via delle Indie; 13.35 Ora musica; 14.00 La biblioteca di Babele; 14.35, 20.00 My radio; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Etrobazar; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoramente Puglia; 23.00 The magic blues; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Porocila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 5.50, 19.40 Iz sporedov; 6.10 Rekreacija; 6.15, 11.2, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40, 16.15, 19.30 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Siempre Primeros; 10.00 Porocila; 10.05 Radio Ga-ga; 11.15 Radi imamo Radio; 11.50 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirint sveta; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17.-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Info. odd. v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

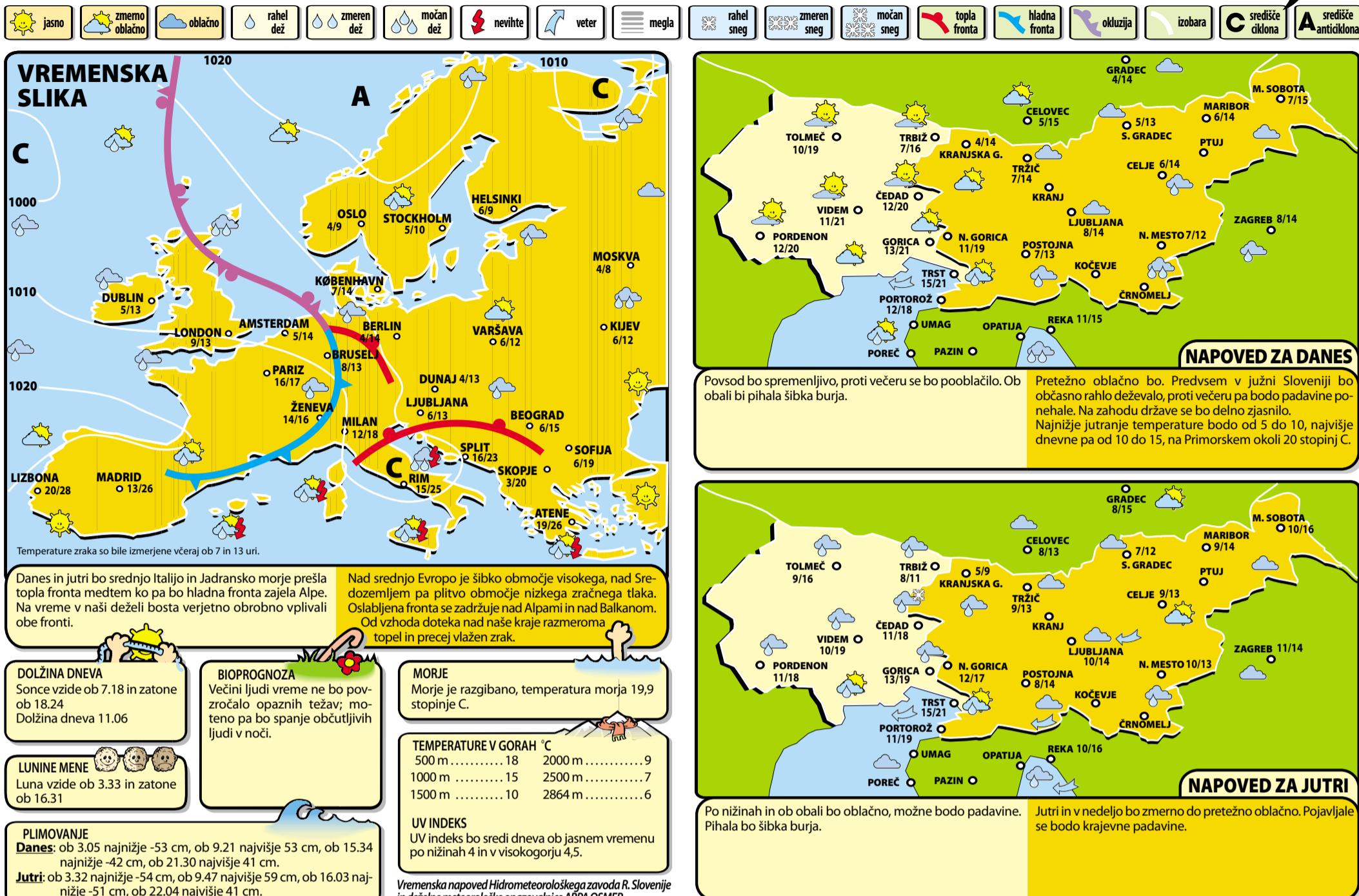
SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Porocila; 6.45 Športna zgodba; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme - podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Kulturne priredi-

tve; 8.50 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 9.55-12.30 Svetovni dan srca; 10.00, 10.45, 11.10 Izvidnika; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Izvidnica; 12.45 Minute za rekreacijo; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.35 Izbor popevki tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krvilje; 15.30 DIO; 16.15 Dan 202; 16.45 Centrifuga; 17.00 Vreme; 17.10 Evrotip; 18.50 Spored; 19.00 Dnevnik; 19.30 Stop pops 20 in novosti; 20.45 Nogomet, Slovenija : Ciper, kvalifikacije za SP; 22.00 Novice; 22.45 Novice elektronika.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Porocila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinki; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Epur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove

Odprto vsak dan

Od ponedeljka do sobote: 9.00 – 20.00

Nedelja: 10.00 – 19.00

SHOP & PLAY
Città Fiera
NAJVEČJI NAKUPOVALNI CENTER V DEŽELI

v nakupovalnem centru Città Fiera
Torreano di Martignacco (UD)
ulica A. Bardelli, 4

ORODJE IN STROJI

GRADBENIŠTVO

DEKORACIJA

KOPALNIŠKA OPREMA

VRTNARSTVO

LEROY MERLIN